

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 29^ο | ΑΘΗΝΑΙ |—15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1915 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1066

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΑΙ ΠΑΤΡΑΙ

Α'

Αί Πάτραι είναι βεβαίως ή πρώτη επαρχιακή πόλις τής Ελλάδος, αλλά και ή ολιγώτερον γνωστή από τόν πολύν κόσμον. Περνούμεν από τας Πάτραις πάντοτε βιαστικά, όταν φεύγωμεν ή όταν επιστρέφωμεν από την Ευρώπην, απαράλλακτα όπως περνούμεν και από τόν Πειραιά.

Η μόνη έντύπωση που αποκομίζομεν είναι ή φωνή των βαρκάρηδων, οι καπνοί του παρλιακού τραίνου και τὸ ἐνοχλητικὸν βασάνισμα τοῦ τελωνείου. Όλα αυτά εἰς ἡμέρας συνήθως ζεστές, με ἀναμνήσεις νοπὰς ἀπὸ τὴν δροσιά, τὴν τάξιν και ἁρμονίαν τῶν Ευρωπαϊκῶν ἐξοχῶν και λουτροπόλεων. Φυσικὸν εἶναι αἱ δυσκολίαι που ἀπαντῶμεν, ή ἀνυπομονησία τῆς επιστροφῆς εἰς τὰ σπίτια μας, αἱ ἐπιπόλαιαι συγκρίσεις που κάμομεν νὰ μᾶς διαλέτουν δυσάρεστα.

Εἶχα περάσει ἀπὸ τας Πάτραις πολλές φορές, και πάντοτε ἠοιανόμην περνῶντας μίαν στενοχωρίαν, μίαν δυσάρεστον έντύπωσιν, περισσότερον ξένη, παρὰ ὅσον ὅταν ἐπερνούσα ἀπὸ τὸ βρωμερὸ και ἀντιπαθητικὸν Πρίντεξι ή ἀπὸ τὸ Μιλᾶνον και τὴ Δομοδόσολα.

Τώρα γιὰ πρώτη φορά ἠρχόμην εἰς τας Πά-

τραις διὰ τας Πάτραις, ὄχι πλέον ξένη και ἀδιάφορος και βιαστική, ἀλλὰ ὡς μέλος μιᾶς οικογενείας, ή ὁποία ἀρχίζει νὰ ἐπεκτείνεται, νὰ ἀπλώνεται και νὰ σκορπίζει τὴν εὐεργετικὴν δρασιν τῆς εἰς τας κυριώτερας πόλεις τῆς Ελλάδος.

Η οἰκογένεια αὕτη συνδέεται με τοὺς ὠραιοτέρους δεσμοὺς μιᾶς πνευματικῆς ζωῆς, με κοινούς πόθους, κοινὰ ἰδανικά και κοινὰς ἐλπίδας. Χάρις εἰς τοὺς δεσμοὺς αὐτοὺς μόλις ἀγκυροβόλησε τὸ βαπόρι μας χέρια φιλικὰ εὐρέθησαν πρόθυμα νὰ σφίξουν τὸ ἰδικόν μου, και πρόσωπα γελαστὰ νὰ μοῦ εὐχηθῶν τὸ «καλῶς ἦλθα».

Η παρενόησις με τας Πάτραις, ή κακὴ ἀντίληψις τοῦ παρελθόντος, αἱ δυσάρεστοι ἀναμνήσεις ἔσβυσαν μέσα εἰς ὀλίγας στιγμᾶς. Τώρα ὅλα μοῦ ἐφάνηκαν ὠραία και χαρωπά. Η ἀποβάθρα με τὰ καφενεῖα τῆς, τὸ ἀντικρινὸ βουνὸ με τῆς ὀλοπράσινες ραχοῦλες του ή βαρκάρηδες, ἀκόμη και τὰ γκαρσόνα τοῦ ξενοδοχείου. Τὸ δωμάτιόν μου ἐγελοῦσε μέσα εἰς τὸ ἄπλετον φῶς τεσσάρων παραθύρων, ἴσως γιὰτὶ ἐχρησίμευαν ὡς πλάσιον ἀνάλογον εἰς πρόσωπα φωτεινά, συμπαιθητικά, γελαστὰ, τῶν ὁποίων τὰ αἰσθήματα ἐγνώριζα, τῶν ὁποίων ή διανοητικότης με εἶχεν ἐλκύσει, τῶν ὁποίων ή ἀπὸ μακρὰν συνεργασία με εἶχε καταπλήξει. Ταξειδεύω τόσα χρόνια, ἴσως ὅλα τὰ χρόνια, τὰ ὁποία λογαριάζουν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ποτέ μου δὲν εὐρέθηκα εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν τόσον ἐξοικειωμένη με πρόσωπα και με πράγματα τόσον μέσα

εις την ζωήν μου και τον κύκλον μου και τὰς συνηθείας μου ὅσον τὸ πρῶτο πρωὶ τῆς Κυριακῆς ποῦ ἔφθασα εἰς τὰς Πάτρας. Καὶ ὅσον ἡ ὥρα ἐπερνοῦσε, τόσον ὁ κόσμος τῶν φίλων ἐπυκνῶντο γύρω μου, τόσον τὰ λόγια ἐγίνοντο θερμότερα, τόσον αἱ ἀνταλλασσόμεναι σκέψεις ἐπερναν σάρκα και ζοήν, και ἐμορφοῦντο εἰς ὁραίας και δυνατὰς ἀποφάσεις.

Αὐτὰ εἶναι τὰ καλὰ και αἱ εὐεργεσίαι τοῦ συνασπισμοῦ, ὅταν πρόκειται δι' αὐτοῦ νὰ πραγματοποιηθοῦν αἱ ὁραία και εὐγενεῖαι ἰδέαι τῆς προόδου. Αὐτοὶ εἶναι οἱ καρποὶ τῶν φιλικῶν ἐταιριῶν ποῦ ἔχουν ἓνα κοινὸν κέντρον, μίαν κοινήν βάσιν δράσεως, τῆς ὁποίας αἱ ἀκτῖνες ἀπλώνονται μακρὰν, πολὺ μακρὰν, με ἀγωγὸν τὸν σπινθῆρα ποῦ θερμαίνει, και τὸ μικρὸν φῶς ποῦ φωτίζει σὰν φωτεινὸς φάρος εἰς κάθε σημεῖον τοῦ ὁραίου και τοῦ καλοῦ.

Ὅταν ἔμεινα μόνη με τὴν μικρὰν μου σύντροφον τοῦ ταξειδιοῦ, τότε ἔφερα με εὐγνωμοσύνην τῆς ἀνάμνησίν μου εἰς τὴν μικρὴ Ἑγγλεζοπούλα ποῦ τώρα και δέκα χρόνια εἶχε τὴν ὁραίαν ἐμπνευσιν νὰ ἀδελφώσῃ τῆς γυναῖκες τοῦ πνεύματος, τῆς γυναῖκες ποῦ ἀγωνίζονται τοὺς ὁραίους ἀγῶνας τῶν μεγάλων ἰδανικῶν, με τὴν ἴδρυσιν τῶν γυναικείων λεσχῶν.

Ὁ τίτλος ποῦ τοὺς ἔδωκε τῶν Lyceum-Clubs ἦτον ὁ τίτλος ποῦ ἔπρεπε γὰρ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν προορισμὸν και τὴν ἀποστολήν των. Με τὴν λέξιν **Λύκεια** ἐπεκράτησε νὰ χαρακτηρίζωνται τὰ κέντρα τῆς ἀνωτέρας διανοητικῆς μορφώσεως, τὰ σχολεῖα τῶν ἀνωτέρων γραμματίων με μίαν λέξιν. Τώρα αἱ λέσχαι τῶν Λυκείων θὰ ἔκριναν εἰς εὐρὸν κύκλον, χωρὶς προγράμματα σχολαστικισμοῦ και χωρὶς κανένα δασκαλισμὸν κατὰ περισσότερον ἀπὸ τὰ εἰδικὰ Λύκεια και τὰ Πανεπιστήμια. Θὰ ἀδελφῶναν ὅλες τῆς γυναῖκες τοῦ πνεύματος και τῆς καρδιάς, και θὰ τὰς ἔκαναν παράγοντας γενικωτέρας προόδου. Θὰ ἐγίνοντο ὁ κεντρικὸς ποῦ θὰ ἐπλησίαζε και θὰ συνέδεε τὰς γυναῖκας τῶν διαφόρων πόλεων μᾶς χώρας, ἀλλὰ και τῶν διαφόρων λαῶν και ἐθνῶν. Ταξειδεύομεν ἐσκέπτετο τὸ μικρὸ ξανθὸ κεφαλάκι τοῦ κοριτικοῦ τῶν δέκα ὀκτὼ χρόνων και μένομεν ἀγνωστοὶ εἰς ἀδελφάς, ποῦ μποροῦσαν τόσα νὰ μάζελοῦνται νὰ μᾶς μαῖδουν και τόσα νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν γνωριμίαν μας. Γὰρ τῆς γυναῖκες τῆς Γαλλίας εἴμεθα ἡ μονοκόμματα ξηρὴς Ἑγγλέζης ποῦ ἡ σοφία των κλείεται εἰς τὰ ψιλογραμμένα φύλλα τοῦ Μπαίντεκερ, ἐνῶ γὰρ μᾶς ἡ γυναῖκα τῆς Γαλλίας εἶναι κούκλα τῶν συρμῶν.

Καὶ ὅμως κάτω ἀπὸ τὴν Γαλλίδα κούκλα ὑπάρχει ἓνα δροσερὸν και ὁραῖο πνεῦμα, ὅπως κάτω ἀπὸ τὴν μονοκόμματα και φαινομενικῆ

ψυχρὴ Ἀγγλίδα ὑπάρχουν ἡφραίστεια καλωσύνης και ὁραίας ἐνεργητικότητος.

Ἡ παρενόησις αὐτὴ μεταξὺ τῶν γυναικῶν δύο διαφόρων χωρῶν, ὑπῆρχε και μεταξὺ τῶν τῶν γυναικῶν τῶν ἰδικῶν μας μᾶς και τῆς αὐτῆς χώρας, ἀλλὰ διαφόρων πόλεων. Αἱ γυναῖκες τῆς πρωτεύουσῆς ἀγνοοῦσαν τὴν γυναῖκα τῆς ἐπαρχιακῆς πόλεως, ἀκόμη και τῆς πρώτης και πλουσιωτέρας ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν τοιοῦτων.

Ἀλλὰ μήπως αὐτὴ ἡ Πατρινὴ, αἴφνης, γυναῖκα, ἤξευρεν, ἐγνώριζε τὸν ἑαυτὸν τῆς; Μήπως αὐτὴ ἡ ἰδία δὲν ἐφαντάζετο ὀλίγα ἀκόμη ἔτη πρὶν, ὅτι δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς γυναικὸς τῆς πρωτεύουσῆς. Μήπως αὐτὴ ἡ ἰδία εἶχε ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον τῆς, εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν περὶ αὐτὴν, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν και ὑποστήριξιν, ἢν θὰ εἶχε ἀμέριστον ἀπὸ τὸν ἄνδρα εἰς τὴν κοινωνικὴν τῆς δρᾶσιν;

Παντοῦ και πάντοτε τὰ πρῶτα βήματα εἶναι βεβαίως και τὰ δυσκολότερα. Εἰς τὴν φημισμένην μέχρι πρό τινος ἀδυναμίαν τῆς γυναικὸς ἢ πρόληψις ἔπαιξε τὸ μεγαλύτερον μέρος. Ἡ ἀδελφωσύνη ποῦ δημιουργοῦν αἱ λέσχαι τῶν Λυκείων, ἡ στοργὴ τῶν μεγαλειτέρων κέντρων πρὸς τὰ μικρότερα, ὁ τύπος ποῦ αὐτὰ προβάλλουν εἰς ἐκεῖνα, ἡ ἐπιτυχῆς δρᾶσις τῶν πρώτων και ἡ ἐπιδοκιμασία τοῦ ἔργου των, ἰδοὺ τὰ ἐφόδια ποῦ δίδουν τὴν ἐλπίδα και γεννοῦν τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς γυναικὸς οἷας δῆποτε πόλεως μικρᾶς ἢ μεγάλης, προοδευτικῆς ἢ ὀπισθοδρομικῆς.

Ἡ Πατριτικὴ κοινωνία ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτάτην κατηγορίαν και ὡς κοινωνικὴ μορφωσις και ὡς ἀνωτέρα διανοητικότης.

Και ἦτο ἀληθινὸν εὐτύχημα, ὅτι τὸ πρῶτον ἐπαρχιακὸν παράρτημα τοῦ Λυκείου ἰδρύθη εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, και ὅτι ἡ ἐπιτυχία, ἡ ὁποία στέφει τὸ ἔργον του ἐνθαρρύνει και ἀναπτύσσει μίαν εὐγενῆ ἀμίλλαν μεταξὺ τῶν Λυκείων τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν πόλεων.

K. ΠΑΡΡΕΝ

Ἡ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΥΡΟΥ

Μία ὁραία κυρία. Ἐμμορφὰ ποῦ εὐρίσκειται εἰς ἀπόλυτον ἁρμονίαν με τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν και τὴν διανοητικὴν τῆς. Ἡ Σύρος ἄλλως ἔχει τὸ προνόμιον τῶν ὁραίων γυναικῶν, τῶν κομψῶν γυναικῶν, ἐκεῖναν ποῦ διακρίνονται παντοῦ, εἰς κάθε τόπον και κάθε κοινωνίαν.

Τὰ νησιὰ τὰ Ἑλληνικά, ἂν ὄχι ὅλα, μεγάλη

ὅμως μερὶς αὐτῶν διακρίνονται διὰ κάποιαν λεπτότητα ξεχωριστὴν, διὰ κατὰ ἄβρον και χαριτωμένο και ἔξυπνο ἐξαιρετικὰ τῶν γυναικῶν των.

Εἶναι ἡ γαλανὴ θάλασσα ποῦ τὰ περιβάλλει, εἶναι αἱ αἰθέραι γραμμαὶ των, εἶναι ἡ ἀπὸ παλαιότερους χρόνους ἐπικοινωνία των με τὴν Εὐρώπην, εἶναι τὸ λεπτόν και ἀριστοκρατικὸν ἔδαφος με τοὺς ὀλίγους ἀλλὰ ἐκλεκτοὺς χυμούς, ἴσως ὅλα αὐτὰ μαζί και κάθε ἓνα χωριστὰ ἐδημιούργησαν τὸ περιβάλλον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἀνθεῖ τὸ ἐκλεκτὸ αὐτὸ λουλούδι τῆς Μεσογείου, ἡ νησιώτισσα γυναῖκα.

Πάντοτε εἶχα τὴν βεβαιότητα ὅτι με μίαν μικρὰν ὠθησιν πρὸς ζωὴν ἀνωτέραν κάπως, εἰς κύκλον νέων και ὁραίων ἰδανικῶν, ἡ Συριανὴ ἰδίως γυναῖκα θὰ διεκρίνετο. Ἡ φιλανθρωπία εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε ἦδη πρὸ ἔτων ἐπιδοθῆ τὴν ἀνέδειξε με ἐφόδια πολὺτιμα ἐπιτυχίας.

Τὸ ὄρφανοτροφεῖον Σύρου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιβλεψὶς εἶχε ἀνατεθῆ εἰς κυρίας ἐκλεκτάς, ἐπιστοποίησε τὴν στοργὴν και τὴν μέριμναν, ποῦ ἀναπτύσσει ἡ γυναῖκα τῆς Σύρου, ὅταν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ καλόν.

Ἡ Πρόεδρος τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων Σύρου κ. Γιαννιζόγλου ἔκαμε τὴν θητεῖαν τῆς εἰς τὴν φιλανθρωπίαν εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον Σύρου. Ἡ καλὴ τῆς καρδιὰ ἐδόθη ἀμέσως ἀκράτητα και χωρὶς ἐπιφύλαξιν εἰς τὰ ἀπόκληρα κοριτσάκια, θησαυρὸς ἀτίμητος μητρικῆς στοργῆς και ἀφοσιώσεως.

Ὅταν πρὸ ἐνὸς ἔτους μοῦ τὴν ἐπαρουσίασαν εἰς μίαν Πέμπτην τοῦ Λυκείου μία κοινὴ φίλη και συνάδελφος μοῦ ἔκαμεν ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν. Σωστὴ μαρτυρία τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, με τὸ ἀσημένιο διάδημα τῶν ὁραίων τῆς μαλλίων, με τὸ μεϊδιάμα εἰς τὸ ὁποῖον κλείεται κόσμος εὐγενικῶν αἰσθημάτων και ἰδανικῶν βλέψεων, με τὸ μέτωπον ποῦ μαζί με τὴν βαθειὰ σκέψιν ζωγραφίζεται και ἡ ἀκτινοβολία ἐνὸς λεπτοῦ και καλλιερημένου πνεύματος, ὅταν μοῦ τὴν ἐπαρουσίασαν, ἐπροφῆτεσα, ἑμάντεσα σχεδὸν μίαν ψυχὴν συγγενῆ εἰς δρᾶσιν και ἐξυπηρετήσιν τῶν ἐθνικῶν μας βλέψεων και ἰδεωδῶν.

Ἡ ἀνωτέρα δύναμις ποῦ μᾶς ἐπιφυλάσσει πάντα ὁραίας ἐκπλήξεις, και ποῦ πλέκει, χωρὶς νὰ τὸ φανταζόμεθα τὸν ἴστον τῶν μεγάλων πεπρωμένων και τῶν ἰδανικῶν μυστηρίων ποῦ δυναμῶνουν τὴν φυλὴν, ἔκαμεν ὡστε νὰ συνδεθῶ στενὰ φιλικώτατα με μίαν νεαρὰν συμπολίτιδα τῆς κ. Γιαννιζόγλου, με ἓνα κοριτσάκι, ποῦ ἔχει δώσει και ποῦ θὰ δώσῃ ἀκόμη πολὺ ἀπὸ τὸ δυνατό και προνομιῶχον πνεῦμα του και ἀπὸ τὴν μεγάλῃ καρδιά του εἰς τὸ ἔργον τοῦ Λυκείου.

Ἡ κ. ΓΙΑΝΝΙΚΟΓΛΟΥ (Πρόεδρος τοῦ Λυκείου Σύρου)

Ἡ Μαρία Καλάρη, διότι περὶ αὐτῆς πρόκειται ἔλειπεν ἀπὸ τὴν Σύρον ἀπὸ μικρῆ. Ἐγνώριζε τόσο λίγο τὴν πατρίδα τῆς, ὡστε ἡ παλινοστήσις ἐκεῖ δὲν τῆς ἐμειδιούσε και πολὺ. **Θὰ ἰδρῶσης Παράρτημα τοῦ Λυκείου** και θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ ἀναδειχθοῦν αἱ γυναῖκες τῆς πατρίδος σου εἰς μίαν ὁραίαν και ἐθνικὴν δρᾶσιν.

Με τὴν σημαίαν τῆς ἀποστόλου και τῆς προπαγανδιστρίας εἰς τὸ λεπτὸ ἀλλὰ δυνατό χέρι, ἡ μικρὰ μου φίλη ἔφυγεν. Τὰ πρῶτα τῆς γραμματα, νοσταλγικὰ διὰ τὰς Ἀθήνας, ἔδιδαν ἀμυδρὰς ὑποσχέσεις δράσεως. Τὰ κατόπιν ἔδιδαν ἐλπίδας ἐπιτυχίας. Τὰ τελευταῖα ἐπιτυχίας καταπληκτικᾶς.

Τὸ Λύκειον τῆς Σύρου δὲν ἦτο πλέον πόθος μόνον και ὄνειρον, ἀλλὰ πραγματικότης συνοδευμένη ἀπὸ ὁραίους και γεμάτους ὑποσχέσεις οἰωνούς. Ἡ Μαρία Καλάρη εἶχε εὖρει τὸν ἄνθρωπον τῆς δράσεως και τῆς θελήσεως, τὸν ὁποῖον εἶχα μαντεύσει εἰς τὴν ὁραίαν, ὡς μαρτυροῦσαν τοῦ παλαιοῦ καιροῦ.

Καὶ κοντὰ με αὐτὴν και με τὴν βοήθειάν τῆς μίαν ἀληθινὴν πλειάδα ἐκλεκτῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι προσεφέρθησαν νὰ ἀποτελέσουν τὸ Συμβούλιον τοῦ Λυκείου Σύρου. Τί ἔγινε! Με ποῖαν μαγικὴν δύναμιν, μέσα εἰς ἓνα μόλις μῆνα κατορθώθη νὰ τελεσθοῦν ἐγκαίνια τοῦ ἔργου, με ὀλόκληρον τὴν καλὴν κοινωνίαν τοῦ ὁραίου νησιοῦ ἐνθουσιώδη και πρόθυμον νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ.

Τεῖα, μουσικαὶ συγκεντρώσεις, Ἑλληνικοὶ χο-

ροί, χοροδία, τμήμα καλλιτεχνικόν και φιλολογικόν, όλα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, όλα κυοφοροῦν μίαν ὡραίαν ἀνθήσιν γονίμων εἰς ἐθνικὴν ὑγείαν καὶ κάλλος καὶ ἀνωτέρα πνευματικότητα ἰδεῶν.

Ἡ μικρὰ προπαγανδίστρια ἐπολαπλασιάσθη. Ἐδίδαξε μόνη τῆς χοροῦς ἑλληνικούς, ἔδωκε τὸν τόνον τῆς Ἑλληνικῆς γραμμῆς καὶ ἐμπνεύσεως καὶ μετέφερε μέσα εἰς ὀλίγας ἡμέρας, εἰς ἓνα δύο μόλις μῆνας, ὅλην τὴν λατρείαν τῆς πρὸς τὸ ὡραῖον καὶ τὸ ἐθνικόν, πρὸς τὴν παλαιάν μας παράδοσιν, πρὸς τὴν πίστιν τῆς τῆν Ἑλληνικὴν ὡραιότητα καὶ τὰ Ἑλληνικά ἰδανικά.

Ἡ κ. Πρόεδρος μὲ τὸ συμβούλιόν τῆς τὸ ἐκλεκτὸν ὑπῆρξεν ἡ εὐφλεκτος ὕλη μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἐρρίφη ὁ σπινθὴρ ποῦ δὲν σβύνει ποτὲ καὶ ποῦ αἱ ἀφωσιωμένοι τοῦ Λυκείου μεταβιβάζουν εἰς κάθε σημεῖον τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ὡραία ἀρχόντισσα τῆς Σύρου ἔγινεν ἡ Ἐστίας ποῦ παρέλαβε μὲ χερί δυνατὸν τὴν φωτεινὴν λαμπάδα ποῦ ἀνοίγει νέους δρόμους καὶ νέους ὀρίζοντας εἰς τὴν ἐκλεκτὴν πλειάδα τῶν Ἑλληνίδων τοῦ ὡραίου καὶ εὐγενικοῦ νησιοῦ. Αὐτὴ μεταδίδει σήμερον ἐνθουσιώδης καὶ ἀκούραστος καὶ μὲ συντρόφους ἐκλεκτὰς καὶ ἀφωσιωμένας τὸ φῶς μᾶς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως, μᾶς ἀναστάσεως ὅλων τῶν ὡραιότητων καὶ ὅλων τῶν μεγαλείων τοῦ χθесиνοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ μακρηνοῦ μας παρελθόντος.

K. ΠΑΡΡΕΝ

ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ἄρπαξα τὸν συνοδόν μου λοχίαν Ταγαρούλιαν, ἢ μᾶλλον μὲ ἄρπαξεν ὁ Ταγαρούλιας, καὶ ἐν μέσῳ δύο χοροφυλάκων ἐνόπλων ἀνέρχομαι πάλιν πρὸς ταύτην. Ἐσυμφωνήσαμεν νὰ μεταβῶμεν πρῶτον εἰς τὴν Κερασσιάν, τοποθεσίαν δύο Κελλίων, ὅπου ὑπῆρχεν ἄλλο πάλιν φλέγον ζήτημα διὰ τὸ νερό, διαταράσσον τοὺς «γέροντας» καὶ τὰς «συνοδείας», τοῦτέστι τοὺς ὑποτακτικούς καλογήρους, τῶν δύο ὁμόρων κελλίων, καὶ τὴν ἐπιούσαν προῖ νὰ κατέλθω ἐγὼ πρὸς τὰ ἐγγυς καὶ κάτω Κανσοκαλύβια. Διερχόμεθα τὴν Ρουμανικὴν Σκήτην, ὁλόκληρον ὡραιόμορφον Μοναστηριακὸν οἰκοδόμημα, ἂν καὶ εἶναι μόνον σκήτη, ὑψοῦμενον εἰς τὴν κορυφὴν κυματοπλήκτου ἀκρωτηρίου, τὸ μόνον περιζέλιον Ρουμάνους μοναχοὺς εἰς τὸ Ὄρος, Μολδανοὺς καὶ Βλάχους, ἀνταγωνιζομένους μεταξύ των. Ἐγνώρισσα εἰς τὰς Καρυὰς τὸν προϊστάμενον τῆς Σκήτης αὐτῆς, τὸν πάτερ Ἀντώνιον, μίαν φω-

τεινοτάτην μορφὴν, μὲ θαυμάσιον κατάλευκον πώγωνα, διπλωματικώτατον καλόγηρον, μεγάλης Μολδαυικῆς οικογενείας, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔξωσθῆ ἀπὸ τὴν σκήτην μὲ ἄλλους 15 ὁπαδούς του, ἀπὸ τοὺς ἐπαναστατήσαντας συνασκητὰς του. Τὸν κατηγοροῦν εἰς τὸ Ὄρος ὡς ἀδιάλλακτον μισέλληνα, ἀλλὰ, ὅταν συνομιλήσης μαζί του, νομίζεις ὅτι ἔχεις νὰ κάμης μὲ τὸν χριστιανικώτερον καὶ τὸν εἰλικρινέστερον ἄνθρωπον.

Πέραν τῆς Σκήτης ἐκτείνεται ἡ «ἔρημος τῆς Λαύρας». Δηλαδή κυματοπλήγες ἀκρόρειαι, ἐκτάσεις ἐρημικαὶ καὶ ἀγριώταται, μία πενθογραφία γῆς, ἓνα σύμφυρα χέρσων καὶ ἀδένδρων ἀπόψεων, μὲ φάραγγας, μὲ κρυπτὰ κοιλάματα, μὲ αἰνιγματικὰς καὶ παραδόξους διῆψεις βραχωμάτων κατὰ διαστήματα, αἰθρουμένη εἰς μέγα ὕψος ἀπὸ τῆς θαλάσσης, εἰς τὰ περισσότερα σημεῖα, ὑπὸ τῆς ὁποίας περιζώνεται ἐκτείνουσα ἐν ἑαυτῇ ἐπὶ ὥρας τὴν ἄλυσιν τῶν φοβερῶν κρημνῶν τῆς, ὅπου ἡ μανία τοῦ νοτοπλήκτου κύματος δημιουργεῖ σατανικὴν συναυλιαν γόνων καὶ βοῆς, πληροῦσαν τὸν ἀέρα εἰς μεγάλην πρὸς τὰ ἔσω ἀκτῖνα μὲ παράδοξον ἀπήχησιν, ὡς οἰμογῆν, ὡς ὀλολυγμὸν κολασμένων, ὡσεὶ πάταγον κατακρημνίσματος ἑνὸς χθονίου κόσμου.

Ἀνερχόμεθα πρὸς τὴν ζώνην τοῦ Ἄθωνα, πρὸς τὰ ἐλατομανῆ στέρνα του, πρὸς τὰ σκότη τῶν δασῶν του, καὶ ἀπὸ τὰ ὕψη ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰς σκοπιὰς ἐκεῖνας τὰς παντεποπιτίας, ἀπὸ τοὺς στοίβους καὶ τὰ κρύσταλλα τῶν χιόνων των, ἐβλέπομεν ἐξελισσομένην διαδοχικῶς, κινηματογραφικῶς, φοβερὰν, ἀπαισίαν ἀλλὰ καὶ ἐλκυστικὴν, ὡσεὶ καλοῦσαν ἡμᾶς—καλοῦσαν ἐμὲ, τὸν ἐρειπωμένον καὶ ἀπέλιδα ἄνθρωπον τοῦ αἰῶνος—τὴν τραγικὴν αὐτὴν ἔρημον, ἡ ὁποία εἶναι κατεσπαρμένη εἰς τὰ σκοτιώτερα σημεῖα τῆς ἀπὸ ψυχοπλήκτους προσκηνητὰς τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ στυγνοὺς Χριστοπαθεῖς, ἀπὸ ἄτομα τῆς μεγάλης ἀπλότητος, ἀλλὰ καὶ τοῦ μεγάλου μυστηρίου καὶ τοῦ ἀδιαφωτιστοῦ παρελθόντος. Εἶναι κατεσπαρμένα, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς καὶ τὰς κρύπτας τῆς, καὶ ἀπὸ τοὺς λευκοὺς σκελετοὺς τῶν Ἐρημιτῶν, οἱ ὁποῖοι πολλακτὶς ἀποθνήσκουν αἰφνιδίως, κατὰ τὰς στιγμὰς τοῦ θρησκομανικοῦ παροξυσμοῦ των, εἴτε ὅταν εἰς τὰ ὑγρά καὶ λαβυρινθώδη σπήλαια τῆς «καταφυγῆς» των ὁ λύχνος τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὀλικῆς δυναμικότητος ἀποσβέννυται ἀποτόμως, ὑπὸ τὸν ἴλιγγον τῆς προσευχῆς, ὑπὸ τὴν ἐπισώρευσιν τῆς ἄκρας ταλαιπωρίας.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Φύσις φαίνεται ἀμείλικτος πρὸς τὰ ἐξαιρετικὰ αἰτὰ ὄντα τοῦ μυστη-

ρίου καὶ τῆς μονώσεως. Τὰ πρόχειρα καταφύγια τῶν οὐχὶ σπανίως μεταβάλλονται εἰς κοινοτὸν ὑπὸ τὸ κατακλίσιμα τρομερῶν βράχων ἐκ τοῦ ὑπερκειμένου Ἄθωνα, τοῦ διαβρότου ἐσωτερικῶς, διότι εἶναι ἀπόρροια καὶ γέννημα σεισμιογενοῦς ταραχῆς τῆς γῆς, ὅστις ἐξαπολύει κατὰ τὰς καταγίδας καὶ τὰς χειμερίουσ ὥρας ὁλόκληρα βουνὰ πετρωμάτων κατὰ τῆς θαλάσσης, συμπαρασύροντα κατὰ τὴν ἕξαιλον ὑπερήδησιν των πᾶν τὸ πρὸ αὐτῶν. Ἡ ἔρημος τῆς Λαύρας δέχεται κατ' ἔξοχὴν τὰ ἐξαφνικὰ αὐτὰ δῶρα τοῦ Ἄθωνα, διότι εὐρίσκειται ἀκριβῶς ὑπὸ τὴν ἀκτῖνα τῶν τρομεροτέρων κρημνῶν του, ἐκεῖ ὅπου οὗτος παρουσιάζει τὴν καταφανέστεραν ἀπομην τοῦ σεισμιογονικοῦ συμπλήματός του.

Δύο ἡμέρας πρὸ τῆς μεταβάσεώς μου ἐκεῖ βράχος πελωριώτατος, κυλισθεὶς ἐκ τῶν μέσων τοῦ Ἄθωνα, ἔθαπεν ὑπὸ τὰ κύματα τρεῖς ἐρημίτας καὶ δύο ἀσκητὰς, οἵτινες ἦσαν προσωμισμένοι μὲ τὴν λέμβον εἰς μίαν μεγάλην πύχλωσιν τῆς παραλίας, διανοιγομένην ἀκριβῶς ὑπὸ τὸ μέρος τῆς ἀποσπάσεως τοῦ βράχου. Παράδοξος δὲ σύμπτωσις ἡ Νέμασις, ὅπως θέλετε, ὁ εἰς ἐκ τῶν ἀσκητῶν ἐφέρετο εἰς τὰ στόματα καὶ εἰς τὴν πεποϊθήσιν ὕλων τῶν ἐκεῖθεν τοῦ Ἄθωνα κατοίκων ὡς δολοφονήσας μὲ τὸν ἀπαισιώτερον τρόπον τὸν «γέροντὰ» του, διὰ νὰ καταστῆ τὸ ταχύτερον κύριος τοῦ Κελλίου, καθὸ ἐνδεδειγμένος ὡς διάδοχος λόγῳ προτεραιότητος συνασκήσεως. Παῖσιος ἐλέγετο ὁ δολοφόνος καὶ μαιφόνος μοναχός, καὶ Ἀβέρκιος ὁ δυστυχῆς προϊστάμενός του. Τὸν ἐπνίξε, καὶ κατόπιν τὸν ἐρρίψεν ἀπὸ κρημνόν, εἰς τὰ βάθη τοῦ ὁποίου ἀνεκαλύφθη μετὰ ἓνα μῆνα. Ὑπῆρχε προηγούμενον καὶ διὰ τὴν δοξομανίαν καὶ διὰ τὴν ἀπληστίαν καὶ διὰ τὸ θηριώδες τοῦ Παῖσιου ἀπέναντι τοῦ γέροντός του, ἀλλὰ πῶς νὰ συγκεντρωθοῦν θετικαὶ ἀποδείξεις διὰ τὴν καταδωξίν του; Ἄλλως τε οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκεῖνων εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀσύδοτοι ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, ἔχοντες ὡς μόνον φραγμὸν εἰς τὰς πράξεις των καὶ ὡς μόνον Δικαστήριον τὴν συνειδησίαν των καὶ τὸν Θεόν.

ΧΑΡΙΑ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΛΑΡΕ

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου ὁ λοχαγὸς Λαρε ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Πρώσσους δύο κανόνια.

Ὁ συνταγματάρχης τοῦ τοῦ εἶπεν: «εὐχαριστῶ, λοχαγέ,» καὶ τοῦ ἔδωκε τὸ Σταυρὸν τοῦ Σωτήρος. Ἐπειδὴ ἦταν τόσον καλὸς καὶ προσεκτικὸς τοῦ ἐνεπιστεῦθησαν μὲ ἑκατοστὴ ἀν-

δρας, μὲ τοὺς ὁποίους διοργάνωσεν ἓνα τάγμα ἀνιχνευτῶν, ποῦ εἰς πολλὰς περιστάσεις ἔσωσε τὸν στρατό.

Ἐνα πρῶτὸ ὁ συνταγματάρχης τοῦ ἐφώνησε:

— Λοχαγέ, ἓνα τηλεγράφημα τοῦ συνταγματάρχου Λὲ Λασέρ, ὁ ὁποῖος εἶνε χαμένος, ἐὰν δὲν φθάσωμεν εἰς βοήθειάν του αἴριο μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.

Εἶνε στὸ Βλαινεβίλ, ὀκτὼ μίλια ἀπ' ἐδῶ. Θὰ φύγετε μόλις νυκτώσει μὲ διακοσίους ἄνδρας. Θὰ σὰς ἀκολουθήσω δύο ὥρες. Ὑστερα, μελετήσατε τὸ δρόμο μετὰ προσοχῆς. Φοβοῦμαι ὅτι θὰ συναντήσωμεν ἐχθρικὸν τάγμα.

Εἰς τὰς δύο τὸ χιόνι ἄρχισε νὰ πέφτῃ· τὸ βράδυ ἡ γῆ ἦταν σκεπασμένη καὶ μὴ βαρεῖα ὀμίχλη ἐσκέπαζε καὶ τὰ πειὸ κοντινὰ πράγματα.

Εἰς τὰς ἔξ τὸ τάγμα ἄρχισε τὴν ὁδοιορία.

Δύο ἄνθρωποι ἦσαν ὡς ἐμπροσθοφυλακὴ μόνου, τριακόσια μέτρα ἐμπρός. Ἐπειτα οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν μὲ τὸ λοχαγὸ Λαρε. Τὸ χιόνι ἔπεφτεν ἀπάνω τους καὶ ἐσκέπαζε τὰ ροῦχα τους.

— Πάρτε τὸ δρόμο δεξιᾷ, εἶπεν ὁ λοχαγός. Εἶνε τὸ δάσος τοῦ Ροσφι· ὁ πύργος βρίσκεται πειὸ δεξιᾷ.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἡ λέξις: «ἀλλ!» διεδόθη. Ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ στάθηκε καὶ ἐπερίμενε τὸ λοχαγὸ, ὁ ὁποῖος συνοδευμένος ἀπὸ δέκα ἀνθρώπους μόνου, ἐκύτταξε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν Πύργο.

Προχωροῦσαν συρόμενοι κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα. Ἐξαφνα ὅλοι ἔμειναν ἀκίνητοι.

Μία τρομακτικὴ σιωπὴ ἀπλώθηκε γύρω τους. Ἐπειτα πολὺ κοντὰ μίαν μικρὴ φωνὴ χαριτωμένη καὶ νέα ἀντήχησε στὴν ἡσυχία τοῦ δάσους. Ἐλεγε:

— Πατέρα, θὰ χαθοῦμε μέσα στὸ χιόνι. Δὲν θὰ φθάσωμε ποτὲ στὸ Βλαινεβίλ.

Μία ἄλλη δυνατὴ ἀπάντησε:

— Μὴ φοβάσαι τίποτε, κοριτσάκι μου, γνωρίζω τὸν τόπο ὅπως τὴν τσέπη μου.

Ὁ λοχαγὸς εἶπε λίγα λόγια καὶ τέσσερις ἄνδρες ἀπεμακρύνθησαν χωρὶς θόρυβο, ὅμοια μὲ σκιές.

Ἐξαφνα ἡ γυναικεῖα φωνὴ ἀκούσθηκε πάλιν τὴ νύκτα. Δύο αἰχμάλωτοι ἐφάνησαν. Ἐνας γέροντας καὶ ἓνα κοριτσάκι.

Ὁ λοχαγὸς τοὺς ἐξήτασε πάντοτε μὲ σιγανὴ τὴ φωνή:

— Τὸ ὄνομά σας;

— Πέτρος Βερνάρ.

— Τὸ ἐπάγγελμά σας;

— Ὑπηρέτης τοῦ κόμητος Λὲ Ρομφί.

— Εἶνε ἡ κόρη σας;

- Ναί.
- Τί κάνει;
- Εἶνε ὑπερέτρια στὸν πύργο.
- Ποῦ πηγαίνετε;
- Σωζόμεθα.
- Γιατί;
- Δώδεκα Οὐλάνοι ἐπέρασαν ἀπόψε. Ἐ-
τουφέκιασαν τρεῖς φύλακας καὶ ἐκρέμασαν τὸν
κηπουρό· ἐγὼ ἐφοβήθηκα γιὰ τὴ μιζή.
- Ποῦ πηγαίνετε;
- Στὸ Βλαινεβίλ.
- Γιατί;
- Γιατί ἐκεῖ ὑπάρχει Γαλλικὸς στρατός.
- Γνωρίζετε τὸ δρόμο;
- Βεβαίως.
- Πολὺ καλά. Ἀκολουθεῖτε μας.

Σιωπηλὸς ὁ γέρος ἐστέκετο δίπλα στὸ λο-
χαγό. Ἡ κόρη του περιπατοῦσε κοντά του.
Αἴφνης ἐστάθηκε.

— Πατέρα, εἶπε, εἶμαι τόσῳ κουρασμένη,
ποῦ δὲν θὰ πάω πειὸ μαζουά.

Καὶ ἐκάθησεν. Ἐτρεμεν ἀπὸ τὸ κρῖο καὶ
φαίνονταν ἐτοιμὴ νὰ πεθάνῃ. Ὁ πατέρας της
θῆλῃσε νὰ τὴν σηκώσῃ. Ἦταν πολὺ γέρος καὶ
πολὺ ἀδύνατος.

— Λοχαγέ μου, εἶπε κλαίοντας θὰ ἐμποδί-
σμε τὴν ὕδοιπορία σας . . . Ἡ Γαλλία πρὸ
πάντων. Ἀφήστε μας.

Ὁ ἀξιωματικὸς εἶχε δώσει μιὰ διαταγὴ καὶ
μερικοὶ ἄνδρες εἶχαν ἀπομακρυνθῆ. Ἐγύρισαν
μὲ κομμένα κλαδιά, καὶ τότε σὲ ἓνα λεπτό, ἓνα
φορεῖο ἐτοιμάσθηκε. Ἐν τῷ μεταξύ ὀλόκληρο
τὸ στράτευμα τοὺς εἶχε φθάσει.

— Εἶνε ἐκεῖ μιὰ γυναῖκα ποῦ πεθαίνει ἀπὸ
κρῖο, εἶπεν ὁ λοχαγός· ποιοὺς θέλει νὰ δώσῃ
τὸν μαϊδύαν του, γιὰ νὰ τὴν σκεπάσουμε;

Διακόσιοι μαϊδύαι προσεφέρθησαν.

— Ποιοὺς θέλει νὰ τὴν σηκώσῃ;

Ἄλλα τὰ χέρια προσεφέρθησαν.

Ἐσκέπασαν τὴ νέα σ'αὐτὸ τὸ ζεστὸ μαϊδύα
τοῦ στρατιώτου, τὴν ἐβαλαν μὲ προσοχὴ εἰς τὸ
φορεῖο, εἶπειτα τέσσαρες ἄνδρες δυνατοὶ τὴν ἐ-
σίκωσαν καὶ σὰν βασίλισσαν τῆς Ἀνατολῆς
τὴν ἐβαλαν στὴ μέση τοῦ στρατεύματος καὶ ξα-
ναπῆσαν τὸ δρόμο τους, πειὸ εἰς ἰσχυρισμένους
ἀπὸ τὴν παροῦσιν μιᾶς γυναίκος. Ἐπειτα ἀπὸ
μία ἄρα ἐστάθησαν καὶ πάλιν καὶ ὅλος ὁ κό-
μος ξαπλώθηκε στὸ χιόνι. Ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ
μέσον τῆς πεδιάδος μιὰ μαῖρη σκιὰ ἔτρεξε.
Διαταγαὶ μουρμουρίζθησαν μεταξύ τῶν ἀνδρῶν
καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἓνας μικρὸς δόρυβος
ξηρὸς καὶ μεταλλικὸς ἀκούγονταν. Ἡ ἀδρι-
στος σκιὰ ἐπλησίασε διὰ μιᾶς, καὶ εἶδαν νὰ ἐρ-

χῶνται δρομαίως, ὁ ἓνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον,
δώδεκα Οὐλάνοι κομμένοι μέσα εἰς τὴ νύκτα.

Ἐνα ἀμυδρὸ φῶς τοὺς εἶδειε διὰ μιᾶς δια-
κοσίους ἀνθρώπους ξαπλωμένους ἔμπρὸς τους.
Ἐνας βραχὺς κανονιοβολισμὸς ἐχύθηκε μέσα
στὴν ἡσυχία τοῦ χιονιοῦ, καὶ οἱ δώδεκα μὲ τὰ
δώδεκα τους ἄλογα ἔπεσαν.

Ἐπερίμεναν ἀρκετά. Ἐπειτα ἄρχισαν πάλιν
νὰ περιπατοῦν. Ὁ γέρος ποῦ εἶχαν εὔρει, ἐρησι-
οίμειεν ὡς ὁδηγός.

Τέλος μιὰ φωνὴ πολὺ μακρυνὴ ἐφώναξε:

— Τίς εἶ;

Μιὰ ἄλλη πολὺ κοντὰ ἀπήντησε τὴ συνθημα-
τικὴ λέξι.

Τὸ χιόνι εἶχε παύσει νὰ πέφτῃ. Ἐνας ἀξιο-
ματικὸς ἦλθε νὰ παραλάβῃ τὸ τάγμα. Ἀλλὰ,
ἐνῶ ἐρωτοῦσε, τί ἔφεραν μέσα εἰς αὐτὸ τὸ φο-
ρεῖον, δύο μικρὰ χεράκια ἀπεμάκρυναν τοὺς
χοιτροὺς κυανοὺς μαϊδύαι καὶ τριανταφυλλιά
σὰν τὴν αὐγὴ μὲ τὰ μάτια πειὸ ἀνοικτὰ ἀπὸ
τὰ ἐξαφανισθέντα ἄστρα καὶ μὲ ἓνα μειδίαμα
ποῦ ἐλαμποκοποῦσε σὰν τὴν ἡμέρα, ἓνα χαρι-
τωμένο προσωπάκι, ἀπήντησε:

— Εἶμαι ἐγὼ, κύριε.

Οἱ στρατιῶται ἐξάλλοι ἀπὸ χαρὰ ἔφεραν
θρησκευτικῶς τὴν κόρη ἕως εἰς τὸ μέσον τοῦ
πεδίου, ποῦ ἦσαν συμπλεγμένα τὰ ὄπλα.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ὁ συνταγματάρχης Καρὲλ
ἔφθανε. Εἰς τὰς ἐννέα ὁ πόλεμος ἄρχισε. Τὸ
μεσημέρι οἱ Πρωσσοὶ εἶχαν διωχθῆ.

Τὸ βράδυ ἐνῶ ὁ λοχαγὸς Λαρεὲ πεθαμένος
ἀπὸ κούρασι ἐκοιμάτο σὲ δέμα ἀπὸ ἄχυρα, ἦλ-
θαν νὰ τὸν ζητήσουν ἀπὸ μέρους τοῦ συνταγ-
ματάρχου.

Τὸν ἦσαν κάτω ἀπὸ τὴν σκιερὴν του, γε-
λῶντας μὲ τὸν γέροντα ποῦ εἶχε συναντήσῃ τὴν
νύκτα. Μόλις ἐμπῆκε μέσα ὁ συνταγματάρχης,
τὸν ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ ἀποτενόμενος στὸν
ἄγνωστον:

— Ἀγαπητέ μου κόμη, τοῦ εἶπε, ἰδοὺ ὁ
νέος διὰ τὸν ὅποιον μοῦ ὄμιλοῦσατε. Εἶνε ἓνας
ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους ἀξιωματικούς μου.

Ἐμεϊδίασε, χαμήλωσε τὴν φωνὴ καὶ ἐπανέ-
λαβε: — ὁ καλλίτερος.

Ἐπειτα γυρίζοντας πρὸς τὸν λοχαγόν, ὁ ὁ-
ποῖος τὰ εἶχε χαμένα, ἐπρόσθεσε:

— » Ὁ κόμης τοῦ Ρομφὶ Κεδισσάκ».

Ὁ γέροντ τοῦ ἐπῆρε τὰ δύο χέρια: Ἀγα-
πητέ μου λοχαγέ, εἶπε, ἐσώσατε τὴ ζωὴ τῆς
κόρης μου. Δὲν ἔχω παρὰ ἓνα μέσον νὰ σὰς
εὐχαριστήσω . . . Ὅθ' εἴθετε ἔπειτα ἀπὸ λί-
γους μῆνας νὰ μοῦ πῆτε ἂν σὰς ἀρέσει . . .

Ἐνα χρόνον ὕστερα τὴν ἴδια ἡμέρα, εἰς τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ὁ στρατηγὸς Λαρεὲ

ἐνυμφεῖτο τὴν δα Λουίζαν, Ὁρτενσιάν, Γε-
νεβιέβην Δὲ Φομφὶ Κεδισσάκ.

Ἐπερνεν ἑξακοσίας χιλιάδας προῖκα καὶ ἦ-
ταν, ἔλεγαν, ἡ πειὸ ὠραία νύφη ποῦ εἶδαν τὸ
χρόνον ἐκεῖνο.

Guy de Maupassant

(Παράφρασις: ΡΙΤΣΑΣ ΜΟΝΤΟΥΟΡΗ)

Ἡ ΠΑΛΙΑ ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ

Ψάχνοντας ἀνάμεσα σὲ παλιὰ πράγματα
βρήκα κατὰ τύχην μιὰ χρωματιστὴ λιθογραφία
κιτρινωμένη ἀπ' τὴν πολυκαιρία. Μὲ χαρὰ κα-
θάρισα τὴ σκονισμένη κορνίζα της, μ' ἀγάπη
ἔπλυνα τὸ γυαλί ποῦ τὴν σκεπάζει, καὶ τὴν
κρέμασα στὴν καλλιτέρεθ θέσι τοῦ γραφείου
μου. Ὅποιος τὴν δεῖ θὰ τὴν εὔρῃ ἀτεχνῆ,
κακόγουστη, ὅμως ἔχει γιὰ μένα τὴν ἱστορία
της, καὶ μοῦ θυμίζει ὄμορφα περασμένα χρό-
νια. Ἡ ὑπόθεσις της εἶναι κοινὴ: Δυὸ βασι-
λόπουλα στέκονται στὴ σάλα κάποιου μεσαι-
νικοῦ πύργου. Ἀπὸ πάνω τους κρέμεται μιὰ
γλάστρα μὲ guir, κ' ἔξω ἀπὸ τοὺς ψηλοὺς θό-
λους φαίνεται ἡ αὐλὴ χιονισμένη. Τὸ μελαγ-
χροινὸ βασιλόπουλο δεινὴν χαμογελῶντας στὴν
ξανθὴ βασιλοπούλα ἓνα ἀνθισμένο κλαδί, κ'
ἐκείνη τὸν κυττάζει μὲ τὰ μεγάλα γαλανὰ
μάτια της ἐκπληκτῆ καὶ χαρούμενη. Δὲς πῶς
τὰ χεῖλη της ἐτοιμάζονται γιὰ τὸ φιλὶ ποῦ τῆς
ζητᾷ τὸ βασιλόπουλο. Αὐτὰ παριστάνει ἡ κι-
τρινωμένη λιθογραφία.

Δὲν θυμοῦμαι πότε τὴν εἶδα γιὰ πρώτη φο-
ρά. Ὑποθέτω πῶς πάντα ἦσαν κρεμασμένη
στὴν τραπεζαρία ἀντικρῶ στὴ θέσι μου. Ποτὲ
δὲν τὴν εἶχα προσέξει.

Μιὰ μέρα περνῶντας ἀπὸ τὸν σταῦλο εἶδα
τὸν κηπουρὸ νὰ σφάζῃ τὸ ἀγαπημένο μου ἀρνί.
Ἦταν ἡ πρώτη μεγάλη λύπη τῆς ζωῆς μου.
Τὸ μεσημέρι ἀντὶ νὰ τρώγω κύτταζα τριγύρω
μου μὲ τὰ μάτια θολὰ ἀκόμη ἀπὸ τὰ κλάμμα-
τα. Μιὰ ἀκτίνα φώτιζε τὴν λιθογραφία. Μοῦ
φάνηκε πῶς τὰ βασιλόπουλά μου χαμογελοῦ-
σανε πονετικά. Ἡ καρδιά μου ἦταν σφιγμένη,
εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ παρηγοριὰ ἀπὸ κάποιον ποῦ
ν' ἀκούῃ μὲ συμπάθεια τὸν πόνο μου, καὶ μό-
λις βρέθηκα μόνη τοὺς εἶπα ἐμπιστευτικά πῶς
οἱ ἄνθρωποι εἶναι κακοί, γιατί κέθουν μὲ
μεγάλα μαχαίρια τοὺς λιμνοὺς τῶν ἀρνιῶν
καὶ πικραίνουν τὰ κοριτσάκια. Ἀπὸ τότε ἄρ-
χισε ἡ φιλία μας. Στὰς ἀρχὰς νόμιζα πῶς
οἱ νέοι μου φίλοι ἦταν ἀδελφάκια ποῦ παι-
ζουν καὶ κέθουν λουλούδια. Ἐτσι μοῦ εἶχαν

εἰπῆ. Σιγὰ σιγὰ ὅμως ἄρχισα νὰ καταλαβαίνω
πῶς τ' ἀδελφάκια δὲν κυττάζονται ἔτσι, κ'
αἰσθανόμενον πῶς κάποιον μυστήριον κρύβουν τὰ
βασιλόπουλα. Τὸ ἄγνωστο τραβοῦσε τὸ ὄνειρο-
πῶλο παιδί ποῦ εἶμουν τότε, καὶ περνοῦσα
ὄρες ὀλόκληρες ἀκίνητη ἔμπρὸς στὴν εἰκόνα.
Δὲν κατάλαβα φυσικὰ τίποτε, ὅμως μὲ τὸν
καιρὸ μοῦ ἦλθε ἡ ἐπιθυμία νὰ εἶμαι ἐγὼ στὴ
θέσι τῆς βασιλοπούλας, ἐμένα νὰ κυττάξῃ τὸ
μελαγροινὸ βασιλόπουλο, σ' ἐμένα νὰ δεινῇ
τὸ ἀνθισμένο κλαδί. Πόσες φορές ἀνεβασμένη
σὲ μιὰ κρεμάλα προσπάθησα νὰ φθάσω ψηλά
γιὰ νὰ φιλήσω ἐπάνω ἀπ' τὸ γυαλί! Μὰ κείνο
ἐξακολουθοῦσε νὰ χαμογελᾷ στὴ βασιλοπούλα
μὲ τὰ γαλανὰ μάτια. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ ξέρω
ἄρχισα νὰ τὴν ζηλεύω. Τί χαρὰ ἂν ἦμουν σὰν
κ' αὐτὴν ὄμορφη, μὲ μακρὰ χρυσοξανθὰ μαλ-
λιά! ἂν ἦταν ζωντανὸ τὸ βασιλόπουλο! Πόσο
θὰ τὸ φιλοῦσα! ὄχι σὰν τὴν βασιλοπούλα ποῦ
μόνο νὰ τὸ κυττάξῃ ξέρει. Ποῦ εὐτυχημένο
θὰ τὸ ἔκανα ἐγὼ. Καὶ ἡ μικρούλα μου καρδιά
κτυποῦσε ἀπὸ ἐπιθυμία καὶ συγκίνησι. Ἐτσι
ἡ παλιὰ κιτρινωμένη λιθογραφία μ' ἔκαμε νὰ
ἰσθανθῶ τὸν ἔρωτα πολὺ πρὶν καταλάβω πῶς
τὸν λένε.

Μιράντα.

ΨΥΧΗ ΚΙ' ΑΣΤΕΡΙ

Τ' ἀστέρια φέγγουε καὶ τρεμουλιάζουε
στ' οὐράνιου θόλου τὴ σκοτεινιά.
Ἐν' ἀργυρόχλωμο ἓνα μικρούλι
μὲ λάμψι χύνεται κατακυλιὰ.

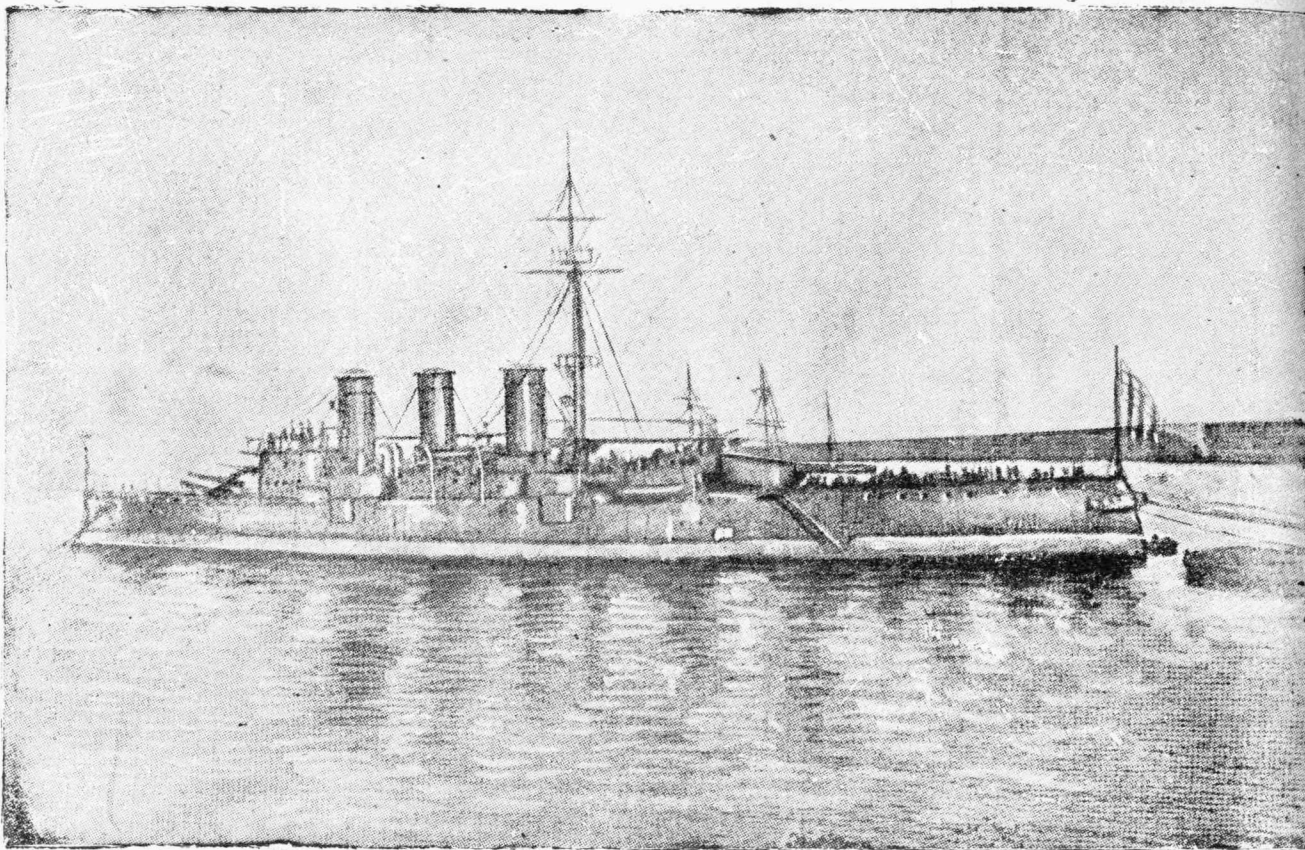
Ψυχοῦλα πέταξε μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμον...
ψυχοῦλα πάναγνη ὅλη δροσιά!
Σε' κόσμον αἰθέριο ψυχὴ κι' ἀστέρι
γιὰ πάντα σμίξανε τὴν ἀγκαλιά.

ΑΙΚ. Β. ΚΑΤΕΥΦΟΥ

Εἰς τὸ ποίημα τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ παρελθόν
τεῦχος τῆς Δοξ. Αἰκ. Κατευφου κατὰ τυπογραφικὸν
λάθος παρελείφθη ἡ τελευταία λέξις.

Δι' αὐτὸ καὶ ἐπαναλαμβάνομεν ἐδῶ ὀλόκληρον τὸν
τελευταῖον στίχον.

α ποῦ ἡ Παναγιά ἡ Δέσποινα τὰ πήρε στὴν πο-
[διὰ της
καὶ ἔμπρὸς στὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ τ' ἀνέβασε κανί-
[σκιον]

Ο ΔΑΒΕΡΩΦ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝ ΜΕΤΕΦΕΡΘΗ Η ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΛΕΞΙΝ ΤΗΣ κ. ΠΑΡΡΕΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Η ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΕΧΑΓΙΑ

Β'.

Τὸ Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον κτίριον πλούσιον εἰς μάρμαρα καὶ εἰς κιονοστοιχίας ἐπιπλώνεται, στολίζεται, καὶ ἐμυρχνόγεται ἀπὸ τὴν θριαμβεύουσαν τότε δημιουργόν του. Ἡ ἑναρξίς του σημειώνει ἐποχὴν εἰς τὰ σχολικὰ χρονικά τῆς Κων)πόλεως. Ἡ Καλλιόπη Κεχαγια προσφωνεῖ τοὺς Τούρκους ἀντιπροσώπους εἰς τὴν γλώσσαν των καὶ ἐκφωνεῖ λόγον παιδαγωγικόν, ὁ ὁποῖος ἐνθουσιάζει τὸν κόσμον.

Οἱ καθηγηταὶ τοῦ σχολείου, αἱ διδασκάλισσαι, αἱ μαθήτριά καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπηρεταὶ ἀκόμη τὴν θαυμάζουν καὶ εὐρίσκονται ὡς ὑπνωτισμένοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς. Τῆς προσφέρουν τὴν εἰκόνα τῆς στηριζομένην εἰς μίαν κολώναν τοῦ Παρθενῶνος καὶ τὴν Παλλάδα περωτὴν νὰ τὴν στεφανώνῃ μὲ στεφάνι δάφνης.

Ἄλλα αὐτὰ τὰ δέχεται ὡς φόρον θαυμασμοῦ, ὡς λιβάνισμα τὸ ὁποῖον τῆς δρφεῖλον οἱ πιστοὶ εἰς τὴν λατρείαν τῆς. Ἡ μετριοφροσύνη δὲν καταλέγεται βέβαια μὲ τὰ προτερήματά τῆς. Κάθε ἄλλο. Καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ὑπερόγκους δαπάνας καὶ τὴν μεγάλην πολυτέλειαν τῆς λειτουργίας τοῦ Ζαπλείου γεννοῦν γύρω τῆς μίαν μεγάλην ἀντίδρασιν.

Ἀνέκαθεν καὶ πάντοτε αἱ Ἑλληνικαὶ κοινότητες εἶναι διηρημένα εἰς κόμματα. Εἰς τὴν Κων)πολιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων ἐκαλλιεργήθη περισσότερον ἀπὸ παντοῦ τὸ ἄνθος αὐτὸ τῆς ῥαδιοργάνου καὶ τῆς διμύσεως ὑπάρχει ἔδαφος ἑτοιμον διὰ μίαν λυσσώδη κατὰ τῆς Καλλιόπης Κεχαγια πολεμικήν.

Ἄλλα τὰ ὄπλα ἐτέθησαν εἰς κίνησιν διὰ τὸν πόλεμον αὐτόν, τὸν ὁποῖον, φαίνεται, ἠΐξῃσε ἐπολλαπλασίασεν αὐτὸ τὸ προκλητικὸν ὕψος τῆς καὶ ὁ κάπως ὑπερβολικὸς ἐγωϊσμός τῆς. Δι' αὐτὸ μὲ ὅλον τὸ εὐστροφον πνεῦμα τῆς καὶ τὴν μεγάλην πείραν τῆς εἰς τὴν τέχνην τῆς ἐπιγραφήσεως καὶ τῆς ἐπιβολῆς ἐνικηθῆ.

Ἄν δὲ καὶ διὰ συμβολαίου εἶχε διορισθῆ ἰσόβιος τοῦ Ζαπλείου διευθύντρια, μὲ μισθόν,

ΡΩΣΣΙΔΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ ΠΕΡΙΠΟΙΟΥΜΕΝΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

τὸν ὁποῖον οὔτε ὠνευρέθησαν οἱ καθηγηταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, ὅμως διὰ τὴν σῶσιν τὸ Ζάππειον, ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ.

Τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν» δὲν εἶχεν ἰδεῖ μετὰ καλὸν βλέμμα, ἀλλ' οὔτε ἕως ἠθέλησε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησίν του. Ὄταν, περαστικῆ εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ὑπέκρινε εἰς τὰς ἐνθουσιώδεις συστάσεις τοῦ μεγάλου φίλου τοῦ ἔργου μου Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ ἦλθε νὰ με ἐπισκεφθῇ, μοῦ εἶπεν ἀπεριφράστως ὅτι ἐθεώρει πρόωρον διὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν δρᾶσιν μου καὶ ὅτι ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» θὰ ἔπρεπε νὰ περιορίζεται εἰς μεταφράσεις μόνον. Τὴν εὐχαρίστησα διὰ τὴν συμβουλὴν τῆς καὶ ἐξηκολούθησα νὰ ἐργάζομαι ὅπως ἐνόμιζα. Τότε μοῦ ἔστειλε μίαν μελέτην τῆς διὰ τὴν παρὰ τοῦ φιλέλληρος Χάο ἴδρυσιν τῆς σχολῆς τῶν τυφλῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν της ἀπὸ τὸ Ζάππειον μοῦ ἔστειλε κατὰ καιροὺς πρὸς δημοσίευσιν καλλιτεχνικὰς ἐντυπώσεις τῆς ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν, μελέτας αἰσθητικὰς περὶ χρωμάτων καὶ ἡχῶν, θέματα ξένα πρὸς τὸ εἶδος τῶν παιδαγωγικῶν ἀσχολιῶν τῆς καὶ πρὸς τὴν γυναικειαν ἐν γένει πρόοδον.

Ἡ δρᾶσις τῆς Καλλιόπης Κεχαγιᾶ πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς παιδαγωγικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν. Ἡ πρώτη ἡκμασεν ἐν Κωνσταντινῶν, ἡ δευτέρα εἰς Ἀθήνας. Ὅχι, διότι ἔπαυσε νὰ ἐργάζεται καὶ ἐδῶ ὡς παιδαγωγός, ἀλλὰ διότι τῆς ἔλειπαν τὰ ἀφθόνα μέσα, τὰ ὁποῖα διέθετε ἐκεῖ καὶ διότι εἶχε τὴν κακὴν ἔμπνευσιν νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἀριστοκρατικὸν τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον χάριν τῆς ἴδρυσεν ὁ Σύλλογος τῶν Κυριῶν τῆς γυναικειᾶς παιδείας.

Αὐτὸ ἐγέννησε μίαν φοβερὰν ἀντίδρασιν ἐναντίον τοῦ Προτύπου Παρθεναγωγείου. Ἐξ ἄλλου ὁ πόθος τῆς νὰ παρουσιάσῃ κάτι τέλειον τὴν ἐξώθησεν εἰς δαπάνας, συνέπειά τῶν ὁποίων ὑπέστη μία οικονομικὴ κρίσις τοῦ σχολείου, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Σύλλογος εἶδε ναυαγοῦντα μετὰ τοῦ μεταβληθέντος κεφαλαίου καὶ τὸ ὄραϊον ὄνειρον τῆς διὰ τοῦ Προτύπου μεταρρυθμίσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν κοριτσιῶν.

Ἡ φιλανθρωπικὴ ὅμως καὶ ἐν γένει ἐκπολιτιστικὴ δρᾶσις τῆς τὴν ἐπότισε μετ' ὀλιγοτέρας πικρίας, ἐπέτυχεν δὲ καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν. Τὸ 1875 διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς καὶ τῆς πρωτοβουλίας τῆς ἰδρύετο ὁ Σύλλογος τῶν Κυριῶν τῆς γυναικειᾶς Παιδείας, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ σύστασις τοῦ ἐργαστηρίου τῶν Ἀπόρων Γυναικῶν. Ἡ Καλλιόπη Κεχαγιᾶ ἔδωκε βεβαίως πολὺ ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῆς καὶ ἀπὸ τὴν

δημιουργικὴν ἰκανότητά της εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ἔκτοτε ἀκμαιότατα καὶ προσφέρει ἐργασίαν εἰς πολλὰς ἀπόρους ἐργατίδας, ἐνῶ συγχρόνως ἐτελειοποίησε τὴν μεγάλην ἐθνικὴν βιοτεχνίαν τῆς ὑφαντικῆς ταπήτων καὶ ὑφασμάτων.

Κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τῆς εἰς Ἀθήνας ζωῆς τῆς ἡ Καλλιόπη Κεχαγιᾶ ἐργάσθη ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τῆς Βασιλείσσης Ὀλγας εἰς τὴν σύστασιν τοῦ σωματείου τῆς ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν, ἐπέβλεψε καὶ διηύθυνε μετὰ τῆς διαδόχου τῆς ἔπειτα κ. Ἐλμίνης Νάζου εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Ἀβρωφείου Ἐφηβείου, καθὼς καὶ τῶν γυναικειῶν φυλακῶν, καὶ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς Α. Μεγαλειότητος κατορθώθη, ὥστε αἱ φυλακαὶ αὗται νὰ τάσσονται μετὰ τῶν τελειότερων τοῦ κόσμου.

Εὐτυχῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς τῆς ἔνα ὄραϊον τῆς ὄνειρον ἐπραγματοποιήθη μετὰ τὸν διορισμὸν τῆς ὡς γενικῆς ἐποπτρίας τῶν διδασκαλείων τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας. Διὰ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ἀνεγνωρίζετο ἡ παιδαγωγικὴ ἀξία τῆς, ἰκανοποιήθη δὲ καὶ ἡ φιλοδοξία τῆς, ἡ ὁποία πολλάκις ἠδίχησε τὸ ἔργον τῆς ἐν γένει διὰ τῆς παρεμβάσεως δυσχερειῶν ἐναντίον πάσης ἄλλης γυναικειᾶς δρᾶσεως, ἡ ὁποία δὲν ἀπέρρεεν ἐξ αὐτῆς.

Μετὰ τὴν Καλλιόπην Κεχαγιᾶ κλείει ὁ κατάλογος τῶν ἐπιφανεστέρων συνεργατιδῶν τοῦ Α'. ἔτους τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν».

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Συνέχεια)

Τὸ γράμμα τοῦ Στέφου ἔφθασεν εἰς ψυχολογικὴν στιγμὴν ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν διὰ τὴν μικράν του φίλην. Μετὰ μίαν πολὺ τολμηρὰν χειρονομίαν εἶχε λάβει τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπόφασιν μεγάλην, ἀπόφασιν ἐπανστατικὴν κατὰ τοῦ σχολείου καὶ τῆς οἰκογενείας τῆς μαζῆς.

Εἰς μίαν στιγμὴν ἀγανακτικῆς, μέσα εἰς τὴν τακτικὴν καὶ ὁμαλὴν καθημερινὴν ζωὴν τοῦ σχολείου, ἔνα ἐπεισόδιον, κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσήμαντον ἔγινεν ἀφορμὴ ὀλοκλήρου ψυχικῆς ἀπογνώσεως καὶ μεγάλου πόνου διὰ τὴν Ἄνναν.

Εἰς τὴν ὥραν τοῦ πρωῖνου διαλείμματος ἕνας κύκλος μικρῶν μαθητριῶν ἐφλουάρωσε καὶ διεσκέδαζε, ὅπως γίνεται συνήθως. Μία συμπαθήτριά τῆς ἀπὸ τὰς εὐπορωτέρας ἦτον ἡ ἠρώτις τῆς μικρᾶς συγκεντρώσεως, τρελλόπαιδο, χαλασμένο ἀπὸ τὴν τύχην καὶ χαϊδεμένο ἀπὸ

γονεῖς καὶ δασκάλας. Ὁ πατέρας τῆς μεγαλομπακάλῃς ὀψίπλουτος, ἀλλὰ διαβολεμένος ἄνθρωπος εἶχε κατορθώσει νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς συμπολίτας του καὶ νὰ θεωρῆται ὡς ἕξοχος προσωπικότης εἰς τὴν μικράν, καὶ ἐπίσης ὀψίπλουτον ἐμπορικὴν πόλιν.

Ἡ αἴγλη τῆς πατρικῆς δόξης ἀντανάκλωσε καὶ εἰς τὸ παιδί. Θριαμβευτῆς ἐκεῖνος εἰς κάθε ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ καὶ εἰς κάθε κοινωνικὴν καὶ κοσμικὴν κίνησιν, θριαμβεύτρια καὶ ἡ μικρὰ χαϊδεμένη εἰς τὴν ζωὴν τοῦ σχολείου. Ἐξυπνὴ, ἀλλὰ τεμπέλα, πονηρὴ κατὰ πράξιν καὶ κληρονομικότητα, ὅπως εἶναι τὰ παιδιὰ ὄλων ὅσοι ἀντλοῦν τὰς περγαμηνὰς των κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ βαρέλι τῆς μυρουδάτης, ἡ μικρὰ Λιλὴ εἶχε πᾶρ ειπὸν ἀέρα ὄλων, καὶ εἶδεν τὸν τόνον εἰς ὅλα.

Ἡ καλογρηῆς τὴν ἐπεριποιούντο, διότι ἐφοβοῦντο τὸν πατέρα τῆς, ὁ ὁποῖος ἤμπορουσε νὰ τῆς βλάψῃ. Οἱ δασκάλοι δὲν τὴν ἐσήκωναν ποτέ εἰς τὸ μάθημα, διότι ἦτον πάντα ἀμελέτητα καὶ δὲν εἶχαν ὄρεξιν μετὰ ἕνα κακὸν βαθμὸν εἰς τὴν κόρην νὰ ὑποπέσουν εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ πανισχυροῦ πατέρα. Ἡ Λιλὴ ἔτσι εἶχε κατακτήσει ἕνα μικρὸν τύραννον, ἀλλὰ καὶ μίαν πολὺτιμος προστατίαν τῶν δειλῶν καὶ ἀνυπερασπίστων παιδιῶν.

Τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο τὰ νέα τῆς κοσμικῆς ζωῆς καὶ ἐνὸς Πειρατικοῦ σκανδάλου, τοῦ ὁποῖου τὰς λεπτομερείας ἐγνώριζεν ἡ Λιλὴ κατὰ τρόπον ἀπελπιστικὸν διὰ τὴν ἡλικίαν τῆς, παρέτειναν τὴν συγκέντρωσιν τοῦ φιλικῆς τῆς κύκλου καὶ μετὰ τὸ κτύπημα τοῦ κώδωνος. Καὶ μέσα δὲ εἰς τὴν τάξιν ἀκόμα, ἡ Λιλὴ ἀντὶ νὰ καθίσῃ εἰς τὴν θέσιν τῆς εἶχε μείνῃ ὀρθὴ μετὰ τὸν δύο θρανίων, ἐννοοῦσα μετ' ὅλην τὴν ἀπαγόρευσιν νὰ τελειώσῃ τὴν ἀφήγησίν της.

Ἐπειδὴ πάντοτε ἄφινεν εἰς τὸ τέλος τὸ πλέον ἀλατισμένο μέρος τῆς ὀμιλίας τῆς, ὅλα τὰ κορίτσια ἐξεσπούσαν εἰς γέλοισ ἀκράτητα καὶ ἡ ἀταξία ἐκορυφώετο εἰς σημεῖον, ὥστε τὸ κατόπιν τοῦ διαλείμματος μάθημα ἐπῆγαινε χαμένο.

Ἡ Ἄννα ἦτο φοβερὸς χάλας. Ἄν καὶ ἀνδίαζε τῆς βωμολοχίας καὶ δὲν ἐτάσσετο ποτέ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀκολουθῶν καὶ θαυμαστριῶν τῆς Λιλίας, ὅμως ἐξεσπούσεν εἰς γέλοισ ἀκράτητα εὐθὺς ὡς ἐκείνη, ἐννοοῦσα νὰ τὴν κατὰ τὴν καὶ αὐτὴν, εὗρισκε καμμιὰ ἐξαιρετικὴ ἐξυπνάδα ὡς φινάλε τῆς ὀμιλίας τῆς. Συχνὰ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ Ἄννα ἐγελοῦσε χωρὶς νὰ ἀκούσῃ τί εἶχε λεχθῆ, ἀπλῶς γιὰ τὴν ἔβλεπε καὶ τῆς ἄλλες νὰ γελοῦν.

Ἐδῆψουσε τόσο γιὰ γέλοισ καὶ τὸ σπῆτι τῆς

Ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος, ὅστις ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ θεορητὸν «Κιλκίς».

ἦτο τόσο πένθιμον καὶ θλιμμένο, ὥστε τὸ σχολεῖον ἦτο ἀληθινὸ καταφύγιον χαρᾶς καὶ ἀνακουφίσεως γι' αὐτήν. Ὅχι γιὰ τὴν καὶ ἐκεῖ δὲν εἶχεν εἰς κάθε στιγμὴν ἀφορμὰς ἀπογοητεύσεως καὶ λύπης καὶ πικρίας, ποῦ παρουσιάζονται εἰς κάθε βῆμα τῶν πτωχῶν παιδιῶν, ποῦ ζοῦν μαζὺ καὶ εὗρισκονται εἰς τὸ αὐτὸ, ἕως καὶ εἰς ἀνώτερον πνευματικὸν ἐπίπεδον μετὰ τὰ παιδιὰ τῶν πλουσιῶν.

Ἀλλὰ μετὰ ὅλα αὐτὰ ἡ Ἄννα εἶχε κατορθώσει νὰ ἐπιβληθῇ μετὰ τὴν πνευματικὴν τῆς ὑπεροχὴν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην τῆς ψυχικὴν εὐγένειαν. Ὅπως ἡ Λιλὴ ἐπροστάτευε τῆς εὐγένειαν, ὅπως ἡ Λιλὴ ἀδύνατες μετὰ τὴν προπετὴ ἀυθάδειαν καὶ τὴν πλουτοκρατικὴν τῆς δύναμιν, ἀπαράλλακτα ἡ Ἄννα, καὶ πολὺ ὠφελιμώτερον μάλιστα, τοὺς ἐξησφάλιζεν ἕνα καλὸν βαθμὸν, μετὰ τὸ νὰ τῆς βοηθῆ εἰς τὴν μελέτην των, νὰ τοὺς διορθῶν τὰ γράπτά των, νὰ τοὺς ψιθυρίζῃ ἀκόμη καὶ εἰς τὸ παγάλισμα τὸ στερεότυπον ὄλων τῶν μαθημάτων των.

Ἡ Λιλὴ ἦτο καὶ δὲν ἦτο εὐχαριστημένη μετὰ τὴν ἀντίπαλον αὐτήν. Κάποτε τὴν ἐθαύμαζε καὶ ἄλλοτε πάλιν σχεδὸν τὴν ἐμισσοῦσε. Ἡσθάνετο ὅτι ἐκείνη τὴν ἀγαποῦσαν, ἐνῶ

αυτήν τὴν ἐφοβοῦντο μόνον. Καὶ γι' αὐτὸ μὲ κάποιον χαιρεκακίαν τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο ἄφησε νὰ διαπραχθῆ ἔναντίον τῆς "Αννας ἡ μεγαλειτέρα ἀδικία, διὰ τὴν ὁποίαν αὐτὴ καὶ μόνη εὐθύ- νετο. Ἡ διδασκάλισσα τῆς τάξεως εἶχεν ἐξα- γριωθῆ μὲ τὸν θύρῳβον καὶ τὰ ἀκράτητα γέ- λοια, ποῦ εἶχαν διαδεχθῆ τὴν ἀφήγησιν τῆς Λιλίκας μέσα εἰς τὴν τάξιν καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ "Αννα ἐ- γελοῦσε καὶ αὐτὴ τὸ ὥρατο τῆς γέλοιο ποῦ ἐ- κυλοῦσε κρυσταλλένια καὶ ἐξεχώριζε εἰς μουσι- κές νότες μέσα εἰς τὰ χυδαῖα καὶ παράτονα γέλοια τῶν ἄλλων, ἡ Soeur Marie ἐπέτεθη ἀμείλικτα ἔναντίον τῆς "Αννας. «Εἶσαι ἐσὺ ἡ αἰωνία ἀτακτη ποῦ χαλᾶς καὶ τῆς ἄλλης, ἐσὺ ποῦ ἀναστατώνης τὴν τάξιν, ἐσὺ ποῦ συνομο- τῆς, ἐσὺ ποῦ..... Καὶ αἱ κατηγορίαι ἐπε- φταν σὰν βροχὴ γύρω εἰς τὴν "Ανναν, κατηγο- ρίαι ἀδικοί, ἀδικαιολόγητοι, ἀβάσιμοι, αἱ ὁποῖαι ἀπηθύνοντο πρὸς τὴν "Ανναν, ἐνῶ προσωρίζοντο διὰ τὴν Λιλίκαν καὶ εἶχαν τὴν θέσιν τῶν μόνων, ἐὰν ἐπρόκειτο δι' αὐτήν.

Εἰς τὰς ἀρχὰς ἡ "Αννα δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλοια τῆς, γέλοια νευρικά, σωστὴ δυστυχία τῶν μικρῶν, διότι συνήθως λείπει ἀπὸ τοὺς μεγάλους καὶ ἡ στοιχειδιώδης ἀκόμη ψυχολογικὴ ἀντίληψις τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ὅταν ὅμως ἡ Soeur Marie σωστὴ μέγαιρα πλέον ἐξηκολούθει νὰ τὴν λούη καὶ νὰ τὴν στο- λίζῃ μὲ ἐπίθετα κοσμητικά, τότε τὸ ὥρατο πρὶν παιδικὸ γέλοιο μετεβλήθη εἰς λυγμὸν πόνου, εἰς ὑπόκωφον θρηνώδη στεναγμὸν, εἰς κάτι τέλος ποῦ ἐπρόδιδε ὄχι πλέον λύπην μόνον διὰ τὴν ἀγρίαν καὶ ἀδικὸν ἐπίθεσιν, ἀλλὰ σω- στὴν ἀγανάκτησιν.

Εἰς μίαν φραξίν τραχυτέραν τῶν ἄλλων ἡ "Αννα ἐπετάχθη ὀλόρθη, σὰν νὰ τὴν εἶχε δαγ- κάσει φαρμακερὸν ζώφιον. Ἐρριψε πρὸς τὴν Ἀδελφὴν ἓνα βλέμμα περιφρονήσεως καὶ ἀη- δίας, ἀνοιξε τὸ συρτάρι τῆς, ἐσύναξεν εἰς ἓνα δέμα τὰ βιβλία καὶ τὰ τετραδιά τῆς, τὰ ἐ- πῆρε κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην τῆς καὶ διη- θύνθη μὲ τὸ κεφάλι ὑψηλά, ἀλλὰ μὲ τὴν καρ- διὰ γεμάτη πικρίαν πρὸς τὴν θύραν.

Ἡ Soeur Marie ἐγένεν ἕξω φρενῶν. Ποῦ πηγαίνεις; νομίζεις, ὅτι θὰ διαφύγῃς τὴν τι- μωρίαν; Ὅχι μοῦ γράψῃς ἕκατὸ φορές τὴν φρα- ξίν: **Εἶμαι κακοαναθρεμμένη**, καὶ ἔτρεξεν ἕξ ἐμπρὸς τῆς νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ ἐξέλθῃ.

Ἡ "Αννα ἐκιτρίνισεν, ἐκοκκίνισεν, σὰν ὅλο τῆς τὸ αἷμα νὰ εἶχε σταματήσῃ ἐξἄφην τὸν δρόμον τοῦ. **Μάθετε σεῖς πρῶτα δικαιοσύνην καὶ τότε κρίνετε τοὺς ἄλλους**, τῆς ἀπήντησε καὶ σχεδὸν τὴν ἔσπρωξε διὰ νὰ ἐξέλθῃ.

Ὅλον τὸ σχολεῖον εἶχεν ἀναστατωθῆ. Τὸ μάθημα τῶν ἄλλων τμημάτων διεκόπη καὶ τὰ παιδιὰ διηρέθησαν ἀμέσως εἰς δύο στρατόπεδα. Αἱ φίλαι τῆς "Αννας, ὅταν τὴν εἶδαν νὰ ἐ- ξέρχεται, αἰσθάνθησαν τὴν ἀγανάκτησιν ἐ- ναντίον τῆς καλογραίας, τὴν ἑναντίον τῆς Λιλίης, ὥστε γιὰ μιὰ στιγμή ἠπειλήσαν γενικὴν ἀναχώρησιν. Ἄν ἡ "Αννα φύγῃ, θὰ φύγωμεν ὅλες, εἶπαν μὲ μιὰ φωνή. Ἡ Λιλίκα εἶτε διότι ἠννόησεν ὅτι ἦτο ὑπεύθυνος δι' ὅσα συνέβησαν, εἶτε διότι ἐφοβήθη τὴν ἀγανά- κτησιν τῶν ἄλλων ἐτάχθη μὲ τὸ μέρος τῆς "Αννας. Πονηρὴ καὶ εὐστροφος, ἐνῶ ἔκαμνε τὸν ἀδιάλλακτον ἀρχηγόν, εὐθὺς ὡς ἠσθάνετο ἐξέγερσιν, ἐστρέφετο ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἰσχυροτέρου.

Ἡ καλογραία κατακόκκινη ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἐνῶ ἡ Superieure μίαν Ἰτα- λίσ ἀκακὴ καὶ καλόβολη γυναῖκα, ἡ ὁποία μὲ δύο λέξεις ἐννόησε περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἔτρε- ξεν ἕξω νὰ συμβιάσῃ τὰ πράγματα. Ἐπρό- φησε τὴν "Ανναν εἰς τὴν ἐξώθησιν τοῦ δρό- μου. Παιδί μου! στάσου. Ξέρεις πόσον σὲ ἀ- γαπῶ. Εἶσαι τὸ σέμνωμα τοῦ σχολείου!

Ἡ "Αννα ἀπήντησε ἓνα ξηρὸ **εὐχαριστῶ** καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸν δρόμον σὰν νὰ τὴν κινη- γοῦσαν ἐχθροὶ φοβεροί. ἠσθάνετο σὰν κάτι νὰ τὴν ἔπνιγε, σὰν ὅλος ὁ κόσμος νὰ τὴν ἐθρῆυετο, σὰν νὰ μὴν ἠλπίζε πλέον εἰς τίποτε. Ὅσον ἐπλησίαζε πρὸς τὸ σπίτι τῆς, τὴν ἐπέπτετο τὴν ὑποδοχὴν ποῦ θὰ τῆς ἐγένετο ἐκεῖ, καὶ νῆα τὴν κατελάμβανε ἀγωνία. Ὅπως δὴποτε ἓνα μεγάλο βάρος τῆς ἐσηκώνετο ἀπὸ τὸ στῆ-θος, διότι εἶχε λάβει τὸ θάρρος νὰ φύγῃ, διότι ἀντέστη εἰς τὴν ταπεινώσιν, διότι ἐξηυτέλιζε τὴν διδασκάλισσάν τῆς.

Ἡ μητέρα τῆς, παραδόξως, ἐννόησεν ἀμέσως τὸ ζήτημα καὶ ἐπεδοκίμασε τὴν κόρη τῆς. Ὑπερήφανη ὑπερβολικὰ, μὴ ἀνεχομένη ἀπὸ κενεὴν καὶ ἀπὸ οἰονδήποτε τὴν ἐλαχίστην κατὰ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς, ἠσθάνθη ἰκανο- ποιήσιν προσβολῆν εἰς τὸν μητρικὸν τῆς ἐγωῖ-σμόν, διότι ἡ δυστυχία δὲν εἶχεν ἐπηρεάσει τὸν χαρακτῆρα τῶν παιδιῶν τῆς. Ἐκαμες κλά, τῆς εἶπε. Ὅσον γιὰ τὸν πατέρα σου, ἄφησέ με ἑμένα νὰ τοῦ ἐξηγήσω τί συνέβη.

Τοῦτο δὲν ἐμπόδισε τὴν μητέρα αὐτὴν νὰ χύσῃ μικρὰ δάκρυα, εὐθὺς ἔπειτα ὅταν ἠμπό- ρεσε νὰ ἀπομονωθῆ εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς. Τὰ καυμένα τὰ ἀτυχὰ παιδιὰ μου, ἐμνηολογοῦσε δὲν ἔχουν μόνον τὰς στερήσεις καὶ τὰς στενο- χωρίας, ἀλλὰ ἔχουν νὰ παλαίσουν καὶ κατὰ τῶν ταπεινώσεων καὶ τῶν ἐξευτελισμῶν.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ Ἠγουμένη μὲ τὸ κε-

φάλι κάτω καὶ τὸ στόμα διεσταλμένο εἰς ἓνα μειδίσμα στενοχωρίας ἐκτυποῦσε τὴν θύραν τοῦ πτωχικοῦ σπιτιοῦ τοῦ τυφλοῦ καὶ ἀδιεξόδου δρομίσκου. Τὴν ἐσυνάδευεν ὁ δάσκαλος τοῦ πιάνου, ὁ ὁποῖος μὲ τὰ ὀλίγα Ἑλληνικά του ἐχρησίμευεν ὡς διερωτηθεὺς.

Ἡ μητέρα ἐσκούπισε τὰ δάκρυά τῆς, ἄκουσε τὰ λόγια τὰ παρακλητικὰ τῆς Superieure καὶ μὲ χαρὰν ἀνάμικτον μὲ πόνον ἀπήντησε: Δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ τὴν βιάσω νὰ ἔλθῃ. Ἄς ἀποφασίσῃ μόνη τῆς.

Ἡ "Αννα συνεκινήθη ὅταν εἶδε τὴν προί- σταμένην τοῦ σχολείου εἰς τὸ σπῆτι τῶν. Ἐτρεξε, τῆς ἐφίλησε τὸ χέρι, τὴν εὐχαρίστησε γιὰ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὰ ἐγκώμια ποῦ τῆς ἔκαμνε, ἀλλὰ ἠρνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ. Δὲν ἀ- γαπῶ πλέον τὸ σχολεῖον, τῆς εἶπε μὲ εὐκρί- νειαν. Δὲν ἀγαπῶ τὴν Soeur Marie, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀνακαλέσω ἕτι τῆς εἶπα καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐπανέλθω.

Ἡ Superieure ἐδάκρυσε. Τῆς ὠμίλησε γιὰ τὸν Θεό, γιὰ τὰ καθήκοντα τῶν καλῶν παι- διῶν, ἀλλὰ ἡ "Αννα οὔτε ἐπρόσεχε πλέον. «Καταστρέφεις τὸ σχολεῖον, τῆς εἶπεν ὁ δά- σκαλος, δὲν πρέπει νὰ εἶσαι σκληρὰ. Ἡ Soeur Marie θὰ φύγῃ. Ὅχι γίνης αἰτία μεγάλου κα- κοῦ. Ἡ Λιλὴ ἀνεγνώρισεν ὅτι αὐτὴ ἔπαιεν, ὁ πατέρας τῆς θὰ ἐπέμβῃ, τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀναστατωθῆ».

Ὅχι ἔλθω, εἶπεν ἡ "Αννα, ἀμέσως τῶρα ἂν εἶναι ἀνάγκη. Δὲν θέλω νὰ γίνῃ κακὸν ἐξ αἰ- τίας μου, ἀλλ' οὔτε ἐπίστευα πῶς θὰ ἐγένετο τὴν φασαρία. Λυπημένη μᾶλλον παρὰ ἰκανο- ποιημένη, ἐπῆρε τὸ καπέλλο τῆς καὶ ἠκολού-θησε τὴν ἀδελφὴν, ἡσυχασμένην πλέον καὶ πολὺ εὐτυχῆ. Πῶς θὰ ἐκάναμε τῆς ἐξετάσεις, πῶς θὰ ἐπαίζοντο ἡ κωμωδίες, ποῖος θὰ εἶχε τὸ τουπέ νὰ παίξῃ, νὰ ἀπαγγείλῃ ὅπως ἐσὺ; Παιδί μου. ἂν ἤξερες τί ἀξίζεις γιὰ τὸ scho- λεῖον!—Ἡ "Αννα δὲν μποροῦσε νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἦκουε. Ἄπλη καὶ ἀφελής, δὲν τῆς εἶχε ποτὲ περάσει ἡ ἰδέα ὅτι ἦτον ἀπαραίτητος διὰ τὸ σχολεῖον, ὅτι ἦτο ἡ ἐνσαρκωμένη ρεκλάμα τῶν ἐξετάσεων, ὅτι τὴν ἤθελαν καὶ τὴν ἐζη- τοῦσαν δι' αὐτό. «Ἀπὸ σήμερα δὲν θὰ πλη- ρῶνῃς διδάκτρα. Ὅχι σὲ παρακαλέσω μάλιστα νὰ προγευματίζῃς μὲ τὰ ἡμισύσιτα παιδιὰ». Ἡ ἀγαθὴ ἀδελφὴ εἶχεν ἀντιληφθῆ τὴν οἰκο- νομικὴν στενοχωρίαν τῆς οἰκογενείας καὶ ἐ- νόμιζε καθήκον τῆς νὰ τὴν βοηθήσῃ, νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ.

Ἡ "Αννα ὅμως ἠρνήθη ἀποφασιστικὰ, καὶ τὰ μάτια τῆς ἐγέμισαν δάκρυα, διότι εἶχεν ἐννοήσει ὅτι ἀπὸ φιλανθρωπίαν πλέον ἢ ἀ-

δελφὴ τῆς ἐπρότεινε ὅλα αὐτά. Ἐπιστρέφω εἰς τὸ σχολεῖον γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ ὄχι γιὰ νὰ ἐκμεταλευθῶ τὴν περίστασιν, ἀ- γαπητὴ μου ἀδελφὴ. Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν αὐ- λὴν μέσα εἰς τὸ παιδομαζῶμα τοῦ διαλείμ- ματος, ὅπου φίλαι καὶ ἐχθραὶ τὴν ὑπεδέχθη-σαν μὲ ἐγκάρδιον χαρὰν. Ὅλες ἔτρεχαν γύρω τῆς, καὶ πρῶτη ἡ Λιλίκα τὴν ἀγκάλιασε, ὀλίγον ὅμως χλωμὴ γιὰ τὴν θριαμβευτικὴν ὑ- ποδοχὴν ποῦ τῆς ἐγένετο.

Ἡ Soeur Marie ἐπέρασεν ἐξεργομένη ἀπὸ τὸ μικρὸ παρεκκλήσιον. Τὰ μάτια τῆς ἦσαν κατακόκκινα καὶ τὰ χεῖλη τῆς ἔτρεμαν, ὅταν ἐπλησίασε τὴν "Ανναν. Ἐπροσευχήθη καὶ γιὰ τῆς δύο μας, τῆς εἶπε, καὶ ὁ Θεὸς θὰ μᾶς συγχωρήσῃ. Ἡ "Αννα κατακίτρινη τῆς ἐφίλησε τὸ χέρι. Μέσα εἰς τὰ καταβάθα τῆς ψυχῆς τῆς ἡ "Αννα δὲν εἶχε συγχωρέσει.

Μάϊα

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ

Δύστυχα ἔργα! ἐσκεπτόμην, ἐνῶ ἔκανα ἓνα γόρω στὴν ἐκθεσιν. Μοῦ φαίνεσθε ὅταν σᾶς βλέπω ἔτσι κρεμασμένα εἰς τοὺς τοίχους πῶς παίζετε τὴν περλίνα. Οἱ ἐπισκέπται σταμα- τοῦν δυὸ λεπτὰ ἐμπρὸς στοὺς καθένα ἀπὸ σᾶς ρίχνουν μιὰ ματιὰ, ψιθυρίζουν κάποιον κρίσι, ἔπαινο ἢ εἰρωνεία καὶ περνοῦν. Καὶ κανεὶς δὲν φαίνεται νὰ συλλογίζεται πῶς ζωὴς ὀλόκληρης θυσιάζονται καὶ μαλλιά ἀσπρίζουν σιγὰ σιγὰ ἐμπρὸς εἰς τὸ καβαλέτο γιὰ νὰ σᾶς φέρουν στοὺς φῶς, γιὰ νὰ ἀποτυπώσουν τὴν ἐμπνευσίν των ἢ τὴν φύσιν ἐπάνω σ' ἓνα κομμάτι μου- σαμᾶ. Ὅμως τί ἐνδιαφέρουν τὸν καλλιτέχνη κρίσεις καὶ εἰρωνίες ὅταν ἡ ἀληθινὴ τέχνη ἐφύ- σησε στοὺς ἔργα του καὶ ἔκαμε νὰ ζωντανέψῃ τὸ ἄψυχο παύι! Καὶ φαίνεται πῶς ἡ μεγαλο- φύια θυμᾶται καὶ πάλι τὴν παλιά τῆς πατρί-δα καὶ μᾶς ξαναγυρίζει. Ἡ ἐφετεὶν ἐκθεσις λέγει φανερὰ πῶς ἡ Ἑλλάς δὲν ἐμεγάλωσε μονάχα ὡς ἔθνος, ἀλλ' ἀκολουθεῖ τὸν καλὸ δρόμον τῶν παλαιῶν προγόνων μας καὶ εἰς τὴν τέχνην.

Ὁ τόπος τῆς εὐμορφίας καὶ τοῦ μεγαλείου ὠμίλησε στὴς ψυχὰς τῶν καλλιτεχνῶν, τοὺς ἔκαμε νὰ τιμᾶζον μακρὰ κάθε ξένη ἐπίδρασι καὶ τώρα, ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὴν ὠραίαν μας ἑλληνικὴ φύσι κάμνουν ἀληθινὰ ἀριστουργή-ματα. Καὶ πόσες ἐκπληξίσεις ἔχομεν, καὶ πόσα ἔργα θαυμάζομεν μὲ ἐπιγραφές ἀγνωστες ὡς χθές!

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος μᾶς ἔδωκε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσωμεν καὶ τοὺς ξενιτευμένους μας καλλιτέχνους, ὅπως τὸν Κογεβίνα. Δὲν ἔχασε τὸν καιρὸν τοῦ ἐδῶ, καὶ στὰ ἔργα του, ἀπλᾶ καὶ δυνατὰ κατώρθωσε νὰ ἀποτυπώσῃ ὅλη τὴν διαφάνεια τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοσφαιρας. Ὁ Ὑμηττός, τὸ λιμάνι, ἡ Ἀκρόπολις, ὁ Λυκαβητὸς καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη, δὲν εἶναι ἔργα εἶναι κομμάτια φύσεως ποὺ φαίνονται μέσα ἀπὸ τὸ πλαίσιον. Ὁ Λύτρας ἐπῆρε τὸ ταλέντο τοῦ πατέρα του, καὶ τοῦ ἐπρόσθεσε ἓνα genre ἐντελῶς ἴδιό του. Ἡ προσωπογραφίαι του τὰ τοπεία του μᾶς λέγουν ὅτι γρήγορα θὰ φθάσῃ ἀκόμη ψηλότερα. Ἐνα ἔργο ξενιτευμένου καὶ αὐτὸ ὡς πέρυσι καλλιτέχνη μὲ κάνει νὰ σταθῶ μὲ μεγάλη συγκίνησι. Ἡ Μάνια τοῦ Λουκίδη Μία γυναίκα δείχνει ἓνα παιχιδάκι στὸ μωρὸ τῆς. Ἀτελείωτη τριφερότης καὶ ἀγάπη εἶναι ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο τῆς μητέρας. Καὶ πέρα πέρα μιὰ μικρὴ χωριατοπούλα ἔργον τοῦ ἰδίου καλλιτέχνη φαίνεται ἄν νὰ μὲ παρακολουθῇ μὲ τὰ ζωντανά, ἐκπληκτικὰ μάτια τῆς. Ὁ κ. Λουκίδης εἰργάσθη στὴν Ὀλλανδία, ὅπου τὸν θαυμάζουν πολὺ καὶ ὅπου ἡ καλλιτεχνικὴ κριτικὴ ἔχει ἀφιερῶσει ὡραίες σελίδες εἰς τὸ ἔργον του.

Τοῦ Γεραλὴ τὰ «Ἄνθη» ἢ ἀμυγδαλιές καὶ τὰ κρίνα, μυρίζουν ὅλο δροσιά. Μ' ἀρέσουν πολὺ καὶ ἡ σπουδὴ τοῦ Δήμα, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς δυνατοὺς μας. Γιὰ τοὺς γνωστοὺς μας ζωγράφους Γερασιώτην, Βικάτο, Γιαλλινᾶ, Μποκατσάμπε, Μαθιόπουλο, Θωμόπουλο, Ὀθωναῖο καὶ ἄλλους δὲν θὰ ἐπεχειρήσω ἐγὼ κριτικὴ. Καθε κρίσις γι' αὐτοὺς βρίσκω πῶς εἶναι περιττὴ ὕστερα ἀπὸ τὴν θέσιν ποὺ κατέκτησαν καὶ τὸ κύρος ποὺ ἔχουν δώσει ὁ καθένας στὴν τέχνην του. Ἀρκῶμαι νὰ τοὺς θαυμάζω καὶ ν' ἀγαπῶ ἀκόμη καὶ τὰ ἐλαττώματά των, ἂν ἔχουν.

Αἱ καλλιτέχνιδες ἔκαμαν τελευταίως πρῶτους καταπληκτικὰς, καὶ ἀρχίζουν νὰ γίνωνται ἐπικίνδυνοι ἀντίπαλοι στοὺς συναδέλφους των. Τὸ ἔργον τῆς Φλωρᾶ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν πύκων, εἶναι γεμάτο ποιήσιν, ὡραία καὶ ἡ σκηνὴ τῶν τραυματιῶν, καὶ ὁ καταυλισμὸς, ἀλλὰ προτιμῶ τὰ πολεμικά τῆς σκίτσα ποὺ τόσον ἐθαυμάσαμεν εἰς τὸ τέλος τοῦ πολέμου.

Ἐτα μεγάλο ἔργο ἐλκύει τὴν προσοχὴν καὶ ξεχωρίζει μέσα στ' ἄλλα. Αἱ ἀναμνήσεις τῆς Σκουλούδη. Μιὰ γυναίκα θυμᾶται τὰ περασμένα τῆς ἐνῶ γύρω ἡ φύσις γελᾷ καταπράσινη. Τὸ ἔργον ἔχει ἀτμοσφαῖραν καὶ ζωὴν. Ἡ καλλιτέχνης, νεωτάτη, παιδὶ σχεδὸν ἀκόμη ξέυρει νὰ μεταχειρίσεται τὸ πινέλο μὲ ἐξαιρετικὴ δύναμι καὶ νὰ ἐκφράξῃ τὰ πειρὸ βαθεῖα αἰσθη-

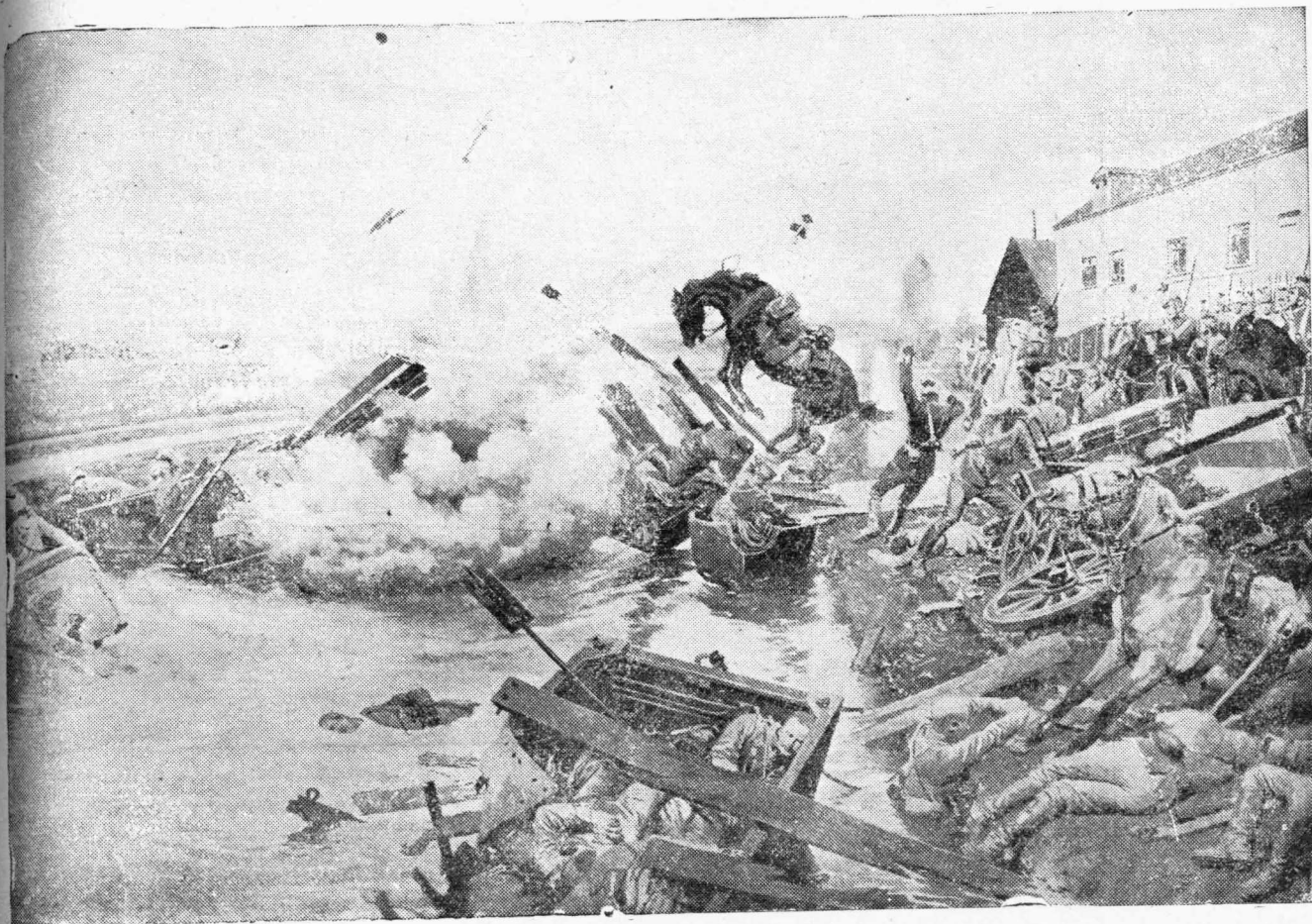
ματα. Πολὺ ὡραῖος καὶ ὁ Κρῆς Τουρκοπαῖς τῆς. Τὸ genre τῆς δεσποινίδος Λασκαρίδου ἄλλαξε ἐντελῶς τελευταίως. Πολὺ ζωντανὴ αἱ συνθέσεις τῆς, ἡ γειτόνισσά τῆς μοῦ ἤρεσεν, ἀλλὰ λυποῦμαι διὰ τὴν ἄλλειψιν τῶν τοπείων τῆς, εἰς τὰ ὁποῖα μᾶς παρουσιάζε τὴν διαφάνειαν τῆς φύσεως μὲ τόσην ποιήσιν. Ἡ κ. Δήμα μὲ τὸ τόσο original ταλέντο τῆς μᾶς δίνει τέσσαρα ἔμμορφα ἔργα μὲ τὸ δρομάκι τῆς Πλάκας πρῶτο καὶ καλλίτερο.

Πολὺ ὡμορφα τοπεία μᾶς δίδουν αἱ κ. κ. Γεωργαντῆ, Χαλκιοπούλου, Σταύρακα, Χορν καὶ Πανᾶ.

Τῆς πρώτης τὸ ἔργον θαυμάζομεν περισσὸς εἰς τὰς συνθέσεις τῆς τῆς γλυπτικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὴ καὶ μόνη ἀντιπροσωπεύει τὸ φῦλον μας. Μετὰ τὸ Διαβολὸ τῆς μὲ τὸ ὁποῖον κατέκτησεν ὡραίαν θέσιν εἰς τὴν γλυπτικὴν ἡ κ. Γεωργαντῆ μᾶς παρουσιάζει δύο συνθέσεις: **Στὴν Βρύσι καὶ Στὴν Παναγία γιὰ τὸν Βασίλεα**, μικρὰ μὲν ἔργα, ἀλλὰ μὲ τὴν σφραγίδα τῆς ἀτομικότητος τῆς καλλιτέχνης.

Εἰς τὴν γλυπτικὴν δυνατὸς καὶ πλούσιος εἰς παραγωγὴν μᾶς παρουσιάζεται ὁ Τόμπρος. Κάθε ἔργον του μεγάλο ἢ μικρὸ θὰ ἀνεγνωρίζετο μετὰ ὅλοκλήρου γλυπτοθήκης. Ὁ Παλαμᾶς πρῶτῃ φορᾶ μᾶς παρουσιάζεται ἀπὸ τεχνίτην ἐκεῖνο ποὺ εἶναι ἕνας δυνατὸς δημιουργός, μία κεφαλὴ ποὺ συγκεντρώνει ὅλη τὴν τὴν σκέψιν καὶ τὴν δύναμι εἰς δύο ματόφρυδα. Ἴσως θὰ εἴμποροῦσε νὰ πῆ σαιεὶς εἰς τὰ δύο του φρύδια μόνο. Διὰ τὸ ποιητὴς τοῦ Γύφτου ἐξῆς ρικεύει ὅτι, ἔχει μέσα του, τὴν σκέψιν του, τὴν χαρὰν του, τὸν πόνο του, τὸν θυμὸν του, μὲ τὰ δύο του φρύδια. τὰ δασύτριχα, τὰ ἀεικίνητα, τὰ ἐκφραστικά. Ὁ Τόμπρος μὲ δυνατὸ χέρι κατώρθωσε νὰ ἀποδώσῃ τὸν Παλαμᾶ τῆς ὑπερόχου σκέψεως, τὸν Παλαμᾶ κτίστη καὶ δημιουργὸν εἰς τὴν κίνησιν τῆς κεφαλῆς, εἰς τὴν ἐκφρασίαν τῶν φρυδιῶν του. εἰς τὴν ζωὴν ποὺ πάλλεται κάτω ἀπὸ τὸ ποιητικὸ μέτωπον.

Καὶ τελειῶνω μὲ μιὰ φιλολογικὴ σελίδα. Σωστός ψυχολόγος τῆς Παρισινῆς γυναίκα εἶνε ὁ Ζευγώλης. Τὰ χρωματιστά του ἀγαλματάκια δὲν εἶναι μόνον κομψὰ χαριτωμένα bibelots, εἶναι μιὰ μελέτη τῆς γυναικείας ψυχῆς ἂν προσέξῃ κανεὶς στὴν ἐκφρασίαν ποὺ ἔδωκε στὸ καθένα ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἴδῃ ὅλα τὰ γυναικεῖα αἰσθημάτων ζωγραφισμένα στὰ λεπτὰ ἔμμορφα κεφαλάκια, στῆς ἀρμονικὴς κινήσεις. Μπορεῖ κανεὶς χωρὶς δισταγμὸν νὰ τὸν ὀνομάσῃ Marcel Prevost τῆς γλυπτικῆς.

Ἐν ἐπεισόδιον τῆς μάχης τοῦ Μόνς. Οἱ Γερμανοὶ ἠθέλησαν νὰ διαβοῦν τὸν κύμα Μόνς. Δεκάτις συνέβησαν αὐτὸν καὶ δεκάτις τὸ βρετανικὸν πυροβολικὸν κατέστρεψε τὰς γεφυράς, ἐπενεγχόν βαρυτάτας ἀπολείας εἰς τοὺς Γερμανοὺς.

ΠΟΛΥΛΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΣΓΟΥΡΟΣ

Ὁ Πολυλάς εἶναι κριτικὸς, κατὰ τὴν ἐνυρτάτην σημασίαν τῆς λέξεως· κατέχει τὸ δῶρον τοῦ συλλαμβάνειν τὰς γενικὰς ἐννοίας τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ ἐργασία του δὲν εἶναι ἡ ὑψηλὴ τις ἀπόπειρα πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν. Ἡ φιλοσοφικὴ ιδιότης τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἀναδεικνύεται εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ τὸν πολυχρόνιον. τὸν ἀπεγνωσμένον σχεδόν, τῆς διὰ τῆς μεταφράσεως τῶν κλασσικῶν ἀριστουργημάτων διαμορφώσεως τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς· τὸ ὅτι δὲν ὀπισθοχώρησε φρικῶν πρὸ τῆς ἐπικρατοῦσης γλωσσικῆς ἀναρχίας, τὸ ὅτι δὲν ἀφέθη τυφλὸς νὰ παρασυρῇ ἀπὸ τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὴν ἔξιν τῆς καθαρουσύσης· τὸ ὅτι δὲν ἠρέσθη εἰς τὸν πρωτόγονον τύπον τῆς ἀφελούς δημοτικῆς γλώσσης. ἀλλ' ὠνειροπόλησε καὶ μεγαλοτόλμως ἀνέλαβε τὴν βαθμηδὸν δημιουργίαν νέου γλωσσικοῦ τύπου, ἀξίου τῆς τέχνης καὶ ἀξίου

τοῦ ἔθνους· τὸ ὅτι τὰ ἀντιτιθέμενα καὶ συγκρουόμενα ταῦτα στοιχεῖα ἀνέλαβεν ἀ συνενώσῃ εἰς ἀρμονικὸν σύνολον καὶ ἐκ τοῦ χάους νὰ ἐξαγάγῃ ἓνα κόσμον, ταῦτα πάντα δύνανται νὰ προκαλέσωσι παντοίας ἀμφισβητήσεις ἴσως περὶ τοῦ βασίμου τοῦ ἔργου του καὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐφαρμογῆς του, ἀλλ' οὐδεμία, κατὰ τὴν γνώμην μου, συγχωρεῖται ἀμφισβήτησις τῆς φιλοσοφικῆς εὐρύτητος καὶ τῆς διαγνωστικῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ὁ χαρακτήρ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εὐκρινέστατα προκύπτει καὶ ἐξ αὐτῆς ἐπὶ τῆς παραθέσεως τῶν περὶ ἑλληνικῆς ποιήσεως εὐρυτάτων ἰδεῶν, τὰς ὁποίας ὁ Πολυλάς πρεσβεύει ἐν τῇ περὶ Σολωμοῦ μελέτῃ, καὶ τῆς περὶ ποιήσεως πάλιν στενῆς καὶ ἐκ τῶν προτέρων διαγραφόμενης γνώμης. τὴν ὁποίαν ἐκθέτει ὁ πολυμαθὴς Ζαμπέλιος ἐν τῷ πολυκρότῳ αὐτοῦ βιβλιαρίῳ «Πόθεν ἢ κοινῇ λέξις τραγουδᾷ». Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦτο, ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἀναπλαστικῆς ἐργασίας του, διατε-

λεί εις ἀδιάκοπον ξετύλυγμα ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων πρὸ τὰ σοφώτερα, ἀπὸ τῶν χαμηλοτέρων πρὸς τὰ ὑψηλότερα, καθὼς ἀρμόζει εἰς τὴν δημιουργικὴν φύσιν του. Εἰς τὰς φιλολογίας τῶν ἔθνων πλείστα τοιαῦτα παραδείγματα ὑπάρχουσι τοιαύτης βαθμιαίας ἀνυψώσεως· δὲν εἶναι ὀλίγοι οἱ ποιηταί, καὶ μεγάλοι ποιηταί, τῶν ὁποίων ἡ μεγαλοφυΐα δὲν ἀνέλαμψεν ἔξυφνα καὶ διὰ μιᾶς πάνοπλος ὡς ἡ ἀρχαία θεά. Οἱ κριτικοὶ σημειοῦσι τὰς οὐσιώδεις κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ μορφήν ἀντιθέσεις, αἵτινες διακρίνουσι τοῦ Σαίξπηρ τὰ νεανικά ἀπὸ τὰ τῆς ὠρίμου ἡλικίας ἔργα, π.χ. τὸν «Τίτον Ἀνδρόνικον» ἀπὸ τὴν «Τρικυμίαν», τοῦ Οὐγκὼ τὰς «Πρώτας Ἰδέας» ἀπὸ τὴν «Παράδοσιν τῶν Αἰώνων». Ποία διαφορὰ μεταξὺ τῶν στίχων τοῦ «Ἰγνου εἰς τὸν Μπαύρον» καὶ τῶν στίχων τῶν «Ἐλευθέρων Πολιορκημένων» τοῦ Σολωμοῦ! Σχεδὸν δὲ ἀνάλογος τῆς χρονικῆς εἶναι καὶ ἡ γλωσσικὴ ἀπόστασις τῆς «Τρικυμίας», τοῦ πρώτου μεταφραστικοῦ ἔργου τοῦ Πολυλά, ἀπὸ τὸν «Ἀμλέτον» του. Καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ὅτι ἐργασία τοιαύτη ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν διεξήχθη καὶ διεξάγεται μὲ ἱερὰν γαλήνην καλλιτέχνου, μὲ ἀδιαφορίαν πρὸς τὸν συρμόν, μὲ καταφρόνησιν τῆς προλήψεως, μὲ βαθείαν πίστην εἰς τὸ ἰδανικὸν καὶ πλήρη πεποίθησιν εἰς τὸ μέλλον· ἐργασία σχεδὸν ἐπαναστατικὴ κατὰ τοῦ κρατοῦντος συστήματος, ἡ ὁποία ἀπαξ ἔτι περιφανῶς διαψεύδει τὴν θεωρίαν—ἐνόσω αὕτη τίθεται ὡς ἀπόλυτος νόμος—τῆς ἐπιδράσεως τοῦ πλήθους ἐπὶ τοῦ δημιουργοῦντος νοῦ, καὶ καθιεροῦ παρ' αὐτήν, ὡς ἀλήθειαν ἀναμφισβήτητον, καὶ τὴν ἐξ ἀντιδράσεως πρὸς τὸ περιέχον διαμόρφωσιν τῆς φιλολογικῆς ἰδιοφυΐας. Ἄν δὲ πρὸς τούτοις λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ ὁποία τις ἠθικὴ δύναμις ἀπαιτεῖται πρὸς διεξαγωγὴν τοιαύτης ἐργασίας, ἥτις προσκρούουσα κατὰ τῶν πεπερασμένων ὁρίων τῆς κοινῆς ἀντιλήψεως ὑπόκειται εἰς παντοειδῆ παρατηρήσεις καὶ παρεξηγήσεις, καὶ ἐνθυμηθῶμεν τίνα ὄρισμὸν ἔδωκε τῆς ἀρετῆς σοφὸς τις, ὅρισας αὐτήν ὡς «θυσίαν τοῦ ἀμέσου καὶ παροδικοῦ συμφέροντος εἰς τὸ ἀνώτερον καὶ διαρκές συμφέρον τοῦ ἐν ἡμῖν ἠθικοῦ ὄντος», μεταφέρωμεν δὲ τὸν ὄρισμὸν τοῦτον ἀπὸ τῆς ἠθικῆς εἰς τὴν φιλολογίαν, εὐρίσκομεν ὅτι ὁ Πολυλάς ἐν τῷ φιλολογικῷ αὐτοῦ ἔργῳ παρίσταται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν θεράπων τῆς ἀρετῆς.

Ἄλλ' ἐῶ τοιοιτοτρόπως ἤδη ἐξαίρω τὸ ἔργον τοῦ Πολυλά. ἀνεικρινῆς θὰ ἦμην, ἂν δὲν ὡμολόγουν ὅτι ἀτελῆ ἰδέαν τῆς σημασίας του θὰ εἶχα, καὶ κατὰ μέγα μέρος θὰ παρεγνώριζα τὸν χαρακτήρα του, ἂν δὲν ἀνεγίνωσκα τὰς «Κριτικὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς μεταφράσεως τοῦ

«Ἀμλέτου», τὰς ὁποίας ἔγραψε καὶ ἔδημοσίευσεν προσφάτως ὁ ἐν Κερκύρα λόγιος κ. Γεώργιος Κολοσγούρος. Ἐκ τοῦ τίτλου τούτου ἀνεπαρκῆ ὅλως ἰδέαν λαμβάνωμεν τῆς Κρητικῆς τοῦ Καλοσγούρου, ἡ ὁποία μακρὰν τοῦ νὰ περιορίζεται εἰς παρατηρήσεις περὶ τοῦ «Ἀμλέτου», τὸνναντίον ἐγγίζει πάντα σχεδὸν τὰ κρατοῦντα παρ' ἡμῖν φιλολογικά, καλλιλογικά καὶ γλωσσολογικά ζητήματα, καὶ νέα ζητήματα γεννᾷ, οὐχὶ διὰ νὰ καταδικάσῃ ἢ νὰ ἐγκωμιάσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ διαφωτίσῃ πάντα ταῦτα, καὶ εἶναι βαθύφρων ἀφ' ὑψηλοῦ ἐπισκόπησις, μετὰ πολλῆς ὀξυδερκείας καὶ περισσῆς ἀπαθείας, τῆς συγχρόνου πνευματικῆς καταστάσεως ἐν Ἑλλάδι.

Ἄπὸ τὰ «Κριτικὰ» τοῦ κ. Κ. Παλαιά.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Εἰς τὴν Νέαν Σκητὴν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ἐπαρουσίασεν ἡ παράστασις τῶν τριῶν μονόπρακτων τῆς Ἐταιρείας τῶν Θεατρικῶν Συγγραφέων. Συγγραφεῖς οἱ κ. κ. Μπάμπης Ἄννινος, Δαρολέξης καὶ Δημητράκοπουλος. Οἱ δύο πρῶτοι ἐπαρουσίασαν μονόπρακτα δραματάκια, ὁ τελευταῖος φάρσιν. Καὶ τὰ τρία ἐπέτυχαν καὶ ὡς ἔργα καὶ ὡς ὑπόκρισις καὶ ἐπιχορηγήθησαν ἐνθουσιωδῶς. Ἡ «Ἰουδιθ» εἶναι ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς Νέας Σκητῆς, τὰ ὁποία εἶχαν ἔκτακτον ἐπιτυχίαν. Ἡ Μαρίνα Κοτοπούλη ὡς Ἰουδιθ ἔπαιξε τέλεια.

Ἡ Δραματικὴ Σχολὴ τοῦ κ. Ἰωσήφ ἔδωκεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Παρνασσοῦ τρία μονόπρακτα, μὲ τὰ ὁποία ἐγένεν ἡ ἐπίδειξις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας τῆς σχολῆς. Μαθηταὶ καὶ μαθήτριά ἐπαρουσιάσθησαν κατηρητισμένοι πολὺ καλὰ εἰς μέρη ὀρεκτὰ δύσκολα. Ὁ κ. Ἰωσήφ ἔπαιξεν ὁ ἴδιος τὸ κύριον πρόσωπον εἰς τὸ μονόπρακτον δραματάκι τοῦ Στίμπεργερ, μὲ δύναμιν καὶ τέχνην τὴν ὁποίαν σπανίως ἀπαντῶμεν εἰς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος ἠθοποιούς.

Πολὺς καὶ ἐκλεκτὸς κόσμος παρευρέθη εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ ἐχειροκρότησεν ἐνθουσιωδῶς μαθητριάς καὶ διδάσκαλον. Ὁ κ. Ἰωσήφ θὰ ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ διὰ τῆς σχολῆς του, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται συστηματικὴ διδασκαλία, ὅπως αἱ Ἀθηναὶ ἀποκτήσουν ἠθοποιούς μορφωμένους καὶ κατηρητισμένους τοῦ μέλλοντος.

Θεατρικὴ

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Κέικ Γιαούρτι. 1 φλυτζάνι βούτυρον, 2 φλυτζάνια ζάχαριν ψιλὴν, 1 φλυτζάνι γιαούρτι, 3 φλυτζάνια φαρίναν εὐρωπαϊκὴν, 4 αὐγά, 1 κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ σόδα, 15/20 δράμια κανέλλαν ζοπανισμένην ἢ τὴν φλοῦδαν ἐνὸς λεμονιοῦ τριμμένη (πρωτιότερον τὸ λεμόνι).

Ἐργάσεσθε τὴν ζάχαριν μὲ τὸ βούτυρον ἕως ὅτου ἀσπίρῃ καλῶς, κατόπιν ρίπτετε ἕνα ἕνα τὰ αὐγά, κατόπιν τὸ ἀλεύρι καὶ εἰς τὸ τέλος τὸ γιαούρτι κουταλιά-κουταλιά, τὴν κανέλλαν ἢ τὸ λεμόνι καὶ μετὰ τὴν σόδα (τὴν σόδα ἀναλύετε μὲ ὀλίγον γιαούρτι). Κατόπιν τὰ θέτετε εἰς τὴν φόρμαν ἀφοῦ προηγουμένως ἀλείψετε ταύτην μὲ βούτυρον καὶ τὸ στέλλετε εἰς τὸν φούρνον. Τὸ φλυτζάνι δεόν νὰ εἶναι τοῦ τσαϊοῦ μεγάλο.